

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA

2015

LSSAVI

SISÄLLYSLUETTELO

	sivu
Ylijohtajan esipuhe	
1. Strateginen suunnittelu, tulosopimus ja kehys	2
2. LSSAVIn visio, toiminta-ajatus ja arvoperusta	3
3. Keskeiset muutostekijät toimintaympäristössä	4
4. LSSAVIn toiminnan kehittämisen strategiset painopisteet ja valinnat	8
5. LSSAVIn viestinnän painopisteet	18
6. Vastuualuekohtaiset tulostavoitteet ja keskeiset toimenpiteet	19
6.1 Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat	19
6.2 Työsuojelu	23
6.3 Ympäristöluvat	24
6.4 Pelastustoimi ja varautuminen	26
6.5 Ruotsinkielinen opetustoimen palveluyksikkö	27
6.6 Opetus- ja kulttuuritoimi	29
6.7 Aluehallintoviraston ja toimialueen poliisilaitosten yhteistoiminta	32
7. LSSAVIn kansainvälisen toiminnan painopisteet	32

YLIJOHTAJAN ESIPUHE

Aluehallintovirastojen toimintavuosi 2015 on taloudellisesti haastava ja aluehallintoviraston laiva jatkaa kulkuaan ns. ”laahausankkuri päällä.” Taustalla on Suomen jo pitkä nollakasvun kausi, joka heijastuu koko yhteiskuntaan kestävyysvajeena ja julkisten tulojen riittämättömyytenä kattaa julkisia menoja. Huoltosuhde heikentyy ja yhä pienempi osa väestöstä kantaa vastuun kasvavista menoista. Samanaikaisesti välttämättömät isot rakenteelliset muutokset odottavat lopullista päätöstä. Keskushallinnon, aluehallinnon ja paikallishallinnon yhtäaikainen kehittämistyö on myös osoittautunut hyvin haastavaksi.

Kevään vaalit näyttävät suuntaa lähivuosiksi. Selvää on, että hallitusohjelmaan on kirjattava selkeät askelmerkit talouden tasapainottamiseksi. Julkisen sektorin, niin alue- kuin keskus- ja paikallishallinnon osalta, on uudistuksista on päätettävä ja niiden toteuttamiseksi on laadittava realistinen aikataulu. Hyvinvointiyhteiskunnan säilyttäminen vaatii nyt rakennemuutoksen napakkaa, aikataulultaan realistista läpivientiä.

Aluehallintovirastoilla on laajan tehtäväkenttänsä ja asiantuntijuutensa myötä merkittävä rooli julkissektorin muutoksen edistämässä. Muutos on jo haastanut ja haastaa edelleen eritoten johtajat ja heidän kykynsä asioiden ja ilmiöiden kokonaisvaltaiseen tarkasteluun yli sektorirajojen sekä heidän taitonsa sitouttaa henkilöstö uudenlaiseen toimintakulttuuriin. Aluehallintovirastomme arvot, avoimuus, laa-

dukkuus, palveluallttius ja oikeudenmukaisuus ovat toiminnan suunnannäyttäjiä. Arvojohtajuutta tukee tietojohdaminen, ilman toimintaympäristömme tuntemista ja sen muutosten

jatkuvaa seurantaa ei arvojen mukainen asiakaslähtöinen toiminta ole mahdollista.

Alkuvuonna 2015 on valmistunut valtion keskushallinnon ja aluehallinnon virastonselvitystyö pohjaksi tuleville muutoksille. Aluehallinnon uudistamisessa pitkän tähtäimen tavoitteena tulisi olla yksi alueellinen valtion aluehallintoviranomainen (aluehallintovirasto). Tämä tarkoittaa siis, että nykyiset avit ja niiden alueella toimivat ely-keskukset muodostavat jatkossa yhteisen alueella toimivan viraston. Käytännössä se tarkoittaisi avien ja maistraattien, elyjen ja te-toimistojen nykyisten ja tulevien vastualueiden yhdistämistä saman viraston sisälle. Tähän tavoitteeseen etenemisen ensimmäinen askel on maistraattien yhdistäminen aveihin ja TE-toimistojen yhdistäminen ely-keskuksiin. Samassa yhteydessä on luontevaa tarkastella koko aluehallinnon tehtäväkenttä maakunnat mukaan lukien. Uudistuksen lähtökohtana tulisi olla maakuntapohjainen tarkastelu. Tähän ollaan päätyvässä myös SOTE-

ratkaisun osalta, kuten LSSAVI omassa kannanotossaan on myös esittänyt.

Aluehallintoviranomaisten hallintopalvelut on järjestetty uudelleen ja 1.3.2015 avien osalta on aloittanut uusi Hallinto- ja kehittämisspalvelut vastuualue. Virastoihin on samassa yhteydessä perustettu Johdon tuki-yksiköt. Käytännössä saumattomasti virastojen substanssitoimintaan liittyvien hallinnollisten tukipalvelujen tulisi uudistuksen myötä parantua. Tätä toki seurataan kuluvan vuoden aikana.

Osana laajempia rakenteellisia uudistuksia, esim. avien ja elyjen yhdistämistä pitkällä tähtäimellä, tullaan hallintopalvelujen organisointiin jälleen palaamaan. Tulevien alueellisten aluehallintovirastojen toiminnot ovat volyymiltaan suuret ja niiden henkilöstömäärä on iso. On selvää, että tällaiset virastot/toiminnot vaativat virastokohtaiset, substanssia tukevat hallintopalvelut. Sen sijaan ns. ”bulkkipalvelut” eli kaikille virastoille yhteiset palvelut kuten palkanlaskenta voidaan hyvin hoitaa keskitettyinä palveluina.

Johdonmukainen hallintopalvelujen kehittäminen edellyttää siis pitkäjänteisen kehittämistavoitteen huomioimista kaikessa toiminnan suunnittelussa, myös henkilöstöpalveluiden osalta. Edellä esitetyn mukainen tavoitteellinen ja vaiheittainen eteneminen luo parhaat edellytykset myös tuottavuuden parantamistyölle. Tämä siitä syystä, että se tuo henkilöstön keskuuteen turvallisuutta ja vapauttaa inhimilliset voimavarat uuteen kehittämistyöhön eikä saavutettujen asemien ja etujen valvontaan.

Vuosi 2015 tuo mukaan uuden hallituksen ja hallitusohjelman. Aluehallinnon ja keskushallinnon kehittämisen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteellisen uudistuksen askelmerkit vahvistunevat hallitusohjelmassa. Myös aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten

yhteinen strategia-asiakirjatyö on jo käynnistynyt. Yhteiskunnan turvallisuusstrategia päivitetään ja parhaillaan on käynnissä sisäisen turvallisuuden strategiatyö. Poliisi ja puolustusvoimat toimivat jo uuden rakenteen mukaisesti. Monia lainsäädännöllisesti merkittäviä hankkeita on vireillä tai astumassa voimaan. Kaikkien näiden toimien myötä aluehallintoviraston yhteistoiminta kuntien, kuntayhtymien, muiden viranomaisten, elinkeinoelämän sekä nk. kolmannen sektorin kanssa tiivistyy entisestään.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa seurataan aktiivisesti niin kansallisia kuin globaaleja megatrendejä. Muutoksiin on varauduttu ja niiden vaikutukset viraston toimintaan pyritään ennakoimaan. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toiminnan lähtökohdat

- arvoperusteinen, kokonaisvaltaiseen näkemykseen ja tietoon perustuva johtaminen.
- asiakaslähtöisyys
- ennakoiva ja informaatio-ohjaava, poikkialueellinen, vaikuttava ja kehittävä toimintakulttuuri.
- vastuualueiden tiivistävä yhteistoiminta
- yhteisöllisyys ja sisäinen yrittäjyys

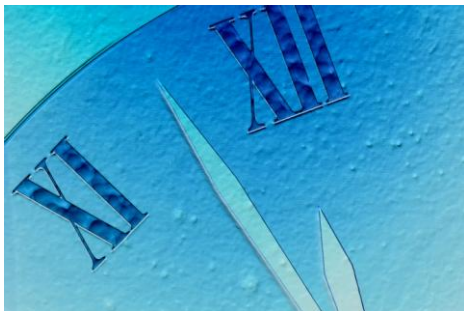
ovat jo osoittautuneet oikeiksi toiminnallisiksi periaatteiksi ja luovat edelleen perustan määrätietoiselle työlle kansalaislähtöisen, vaikuttavamman ja tuottavamman toiminnan kehittämiseksi. LSSAVI on uudistanut julkisen hallinnon toimintakulttuureja valtakunnallisesti edelläkävijän roolissa ja jatkaa määrätietoisesti tätä kehittämistyötä.

Virastossa on syntynyt vuosien saatossatekemisen henki, joka on mahdollistanut saavutettuihin tuloksiin pääsemisen. Tämän varaan on hyvä rakentaa ja valmistautua mielenkiintoiseen vuoteen 2015.

Ylijohtaja

Jorma Pitkämäki

1. STRATEGINEN SUUNNITTELU, TULOS-SOPIMUS JA KEHYS 2015

Parhailtaan on käynnissä aluehallinto- virastojen ja ely-keskusten ensimmäisen yhteisen strategia-asiakirjan valmistelu. Strategia-asiakirja tulee noudattamaan uuden hallitusohjelman linjauksia ja sen perusteella laaditaan tarkemmat tulostavoitteet sisältävä avien ja elyjen yhteinen strateginen tulossopimus. Virasto osallistuu valmistelutyöhön jo nyt ylijohtajatasolla ja johdon tuen toimesta.. Vastuualueet kytketään mukaan valmisteluun erikseen ohjeistettavalla tavalla vuoden 2015 aikana.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on laatinut valtiovarainministeriön toimeksiannosta esityksen ennakoivan toiminnan ja informaatio-ohjauksen mittareiden kehittämiseksi. Aluehallintoviraston toiminnan vaikuttavuutta ei nykymittaristolla pystytä seuraamaan. Ennakoivan ja informaatio-ohjaavan, poikkihallinnollisen ja yhteistoiminnan toiminnan vaikuttavuuden tulisi olla ensisijainen seurantakohde, koska vain niin saadaan todellista tietoa aluehallintoviraston

kansalaislähtöisen toiminnan onnistumisesta. Tämä jo vuonna 2013 tehty esitys otetaan huomioon strategia-asiakirjatyössä.

Vuoden 2015 osalta LSSAVIn toiminta- ja taloussuunnitelma avaa miten tulossopimuksen 2012-2015 tavoitteet aiotaan saavuttaa tulosneuvotteluissa sovitun kehyksen sisällä. LSSAVIn strategisen suunnittelun vuosikello määrittää viraston johtamista tukevan raportoinnin vuosisyklin. VM seuraa strategisen tulossopimuksen tavoitteiden toteutumista syksyisin väliraportoinnin ja loppuvuodesta tulosneuvottelujen yhteydessä. Tuloksellisuusraporttiin taasen kirjaetaan tavoitteiden toteuma ja toiminnan tuloksellisuus. LSSAVI seuraa itse tavoitteiden toteumista ja htv- ja taloustilannetta tiiviimmin ns. ylijohtajan neljännesvuosi-katsausten yhteydessä.

Vuonna 2015 neljännesvuosikatsausten määräajat ovat seuraavat:

Toiminta- ja taloussuunnitelma, 1-3/ 2015: Viraston toiminnan painopisteet vuodelle 2015.

Ylijohtajan neljännesvuosikatsaus I, dl 29.5.2015

Ylijohtajan neljännesvuosikatsaus II, dl 15.9.2015, väliraportoinnin tausta-aineisto

Ylijohtajan neljännesvuosikatsaus III ja erillinen taloustilannekatsaus, dl 20.11.2015, tulosneuvottelujen tausta-aineisto

Johtoryhmän kokoukset pidetään pääsääntöisesti päätoimipaikassa Vaasassa. Johdon tilannekatsauksia järjestetään tarpeen mukaan.

Viraston strategiapäivät järjestetään kaksi kertaa vuodessa, huhtikuussa (9.4.2015) ja marraskuussa koko esimieskunnalle.

TULOSSOPIMUSVUOSI 2015

Vuoden 2015 osalta strategisen tulos-sopimuksen toiminnalliset tavoitteet voidaan saavuttaa ja virasto pysyy vuoden 2015 henkilö-työvuosikehykseksi esitetystä 173 henkilötyövuodesta, mutta esitetty kehys-määräraha vuodelle 2015 on riittämätön ja noin miljoona euroa alijäämäinen.

Aluehallintoviraston kehysmääräraha vuodelle 2015 on 8 369 833 euroa. Aluehallintovirasto päätyi omassa määrärahaesityksessään 9 331 000 euroon. Merkittävimmät erot määrärahojen laskennassa johtuvat tulojen arvioinneista. Lisäksi aluehallintovirasto on laskenut palkkauskustannukset todellisten kustannusten perusteella. Ministeriön laskelmat perustuvat taas keskimääräisiin palkkauskustannuksiin ja vastualueiden htv-kehyksiin.

2. LSSAVIN VISIO JA TOIMINTA-AJATUS JA ARVOT

VISIOMME on olla Suomen edistynein aluehallintovirasto. LSSAVIn tavoitteena on toimia tuottavasti, tehokkaasti, kannattavasti ja järkevästi. Ensimmäisen viisivuotiskauden aikana vuonna 2010 asetettu tavoite onkin saavutettu. Tämä on edellyttänyt vahvaa ja näkemyksellistä johtamista, sitä tukevan ohjausjärjestelmän jatkuvaa kehittämistä ja määrätietoista työtä koko organisaation sitoutumiseksi työskentelemään yhteisten tavoitteiden eteen.

MISSIOMME on kansalaisten hyvinvoinnin edistäminen. Vuoden 2015 tema on asiakaslähtöinen, ennakoiva ja informaatio-ohjaava **POIKKIHALLINNOLLINEN** toiminta. Toimintakulttuurin muutos ja sitä tukeva muutosjohtaminen jatkuu viraston toiminnan tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden kasvattamiseksi. Kokonaisvaltaisen ajattelun myötä vastualueiden yhteistyö tiivistyy ja päälle-

käiset toiminnot vältetään. Toiminnassa painotetaan ennakoivaa ohjausta ja valvontaa, ns. perinteisen valvonta-kulttuurin rinnalla sekä joustavia, sujuvia in-formaatio-ohjaavia asiakasprosesseja, esimerkiksi lupahal-linnossa.

ARVOMME ovat avoimuus, laadukkuus, palveluhenkisyys ja asiakaslähtöisyys sekä oikeudenmukaisuus. Viraston vision ja mission eteenpäin vieminen edellyttää koko henkilöstön sitoutumista yhdessä sovittuihin arvoihin, niin kansalaisten palvelussa kuin oman työyhteisön sisällä. Ylin johto näyttää suunnan, vastualuejohtajat ja esimiehet vievät sitä johtamisellaan ja esimerkillään eteenpäin. Henkilöstö kokonaisuudessaan vastaa arvojen viemisestä käytäntöön. Vahva yhteisöllisyys vahvistaa arvojen mukaista toimintaa.

Asiakaslähtöinen, poikkihallinnollinen vastu-ualueiden rajat ylittävä ja yhteistoimintaa painottava toiminnan kehittäminen vaatii jatkuvaa, johdettua kehitystyötä kaikilla tasoil-la osana vastualueiden arkea. Yhteisöl-lisyyden ja niin johtamis- kuin alaistaitojen kehittäminen on keskeistä työhyvinvoinnin näkökulmasta. Positiivinen uteliaisuus ja innostuneisuus ja uusien toimintamallien ennakkoluulotonkin kokeileminen on kannus-

tettavaa. Viestinnän tulee tukea vahvasti teemojen toteutumista.

3.KESKEISET MUUTOSTEKIJÄT TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ

Suomen kuten muidenkin maiden on kyettävä samanaikaisesti huolehtimaan taloudellisesta kilpailukyvyistä, taloudellisesta ja sosiaalisesta kestävydestä, turvallisesta yhteiskunnasta, kestävästä kehityksestä sekä inhimillisestä ja sosiaalisesta pääomasta jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Kaikkeen tähän on varauduttava ja on huomioitava näiden nopeiden muutosten ja uusien näkökulmien asettamat vaatimukset avien toiminnalle.

Tulevat rakennemuutokset vaikuttavat aluehallintoviraston toimintaan. Yhteisenä nimittäjänä uudistuksille on euro, julkisella sektorilla on saatava enemmän ja parempaa aikaa pienemmillä resursseilla.

RAKENNEUUDISTUSTEN TILANNE

Valtion keskus- ja aluehallinnon kehittämishanke VIRSU tähtäsi keskushallinnon osalta yhteiseen valtioneuvostoon, josta syntyisi aluehallinnolle nykyistä parempi kokonaisvaltainen poikkihallinnollinen ohjaava vastinpari, ja aluehallinnon osalta entistä selkeämpään aluehallinnon virasto-kokonaisuuteen. Keskushallinnon uudistamishankkeen osalta tavoitteeseen ei päästy, mutta yhteistoiminta ministeriöiden välillä tiivistyy ja hallinto kevenee. Aluehallinnon osalta vaihtoehtoisia malleja on neljä, joista eniten kannatusta lienee on saanut LSSAVIn ylijohdajankin esittämä vaihtoehto, jossa vaiheittain synnytetään yksi valtionalue-hallinto-viranomainen, aluehallintovirasto. **Kuntauudistus** ei edennyt suunnitellusti, joskin selvitysmiehet ovat jättäneet esityksiään elinvoimaisten, alueellisesti eheiden ja yhdyskuntarakenteeltaan toimivien kuntien muodosta-

miseksi. **Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneuudistuksen SOTE-mallina** esitetty on kuntayhtymäpohjaista, maakuntien kokoista ratkaisua. Nyt on keskusteltu hallintorakenteesta. Kysymysmerkkejä on edelleen mm. yhteys muihin peruspalveluihin, rahoitusmallit jne. Uusi hallitus linjaa tarkemmin mm. SOTEn askelmerkit.

Rakenteelliset muutokset vaikuttavat toteutuessaan myös avien tehtäviin. Kunnat ovat olleet aluehallintoviraston keskeisin asiakasrajapinta sosiaali-, ja terveys- ja sivistystoimen ts. hyvinvointipalvelujen muodostaessa noin 80 % kuntien taloudesta. Soite-ratkaisu tuo tullessaan muutoksia avien valvontatyöhön.

Kuntatalouden kiristyessä paineet priorisointiin ovat kasvaneet. Valitettavasti priorisoinnin kohteena ovat usein ennakoivat, ennaltaehkäisevät palvelut, joiden kautta kuntien taloudessa olisi saavutettavissa pitkällä tähtäyksellä suurimmat säästöt. Muutenkin säästöt toisella hallinnon alalla johtavat helposti kustannusten nousuun toisaalla - kokonaisvaltainen koordinoiva ote uupuu. Toiminta on tällä hetkellä lyhytnäköistä ja edelleen liian sektoroitunutta, myös kuntahallinnossa. SOTE-ratkaisulla tähän pyritään osaltaan vaikuttamaan, mutta yhdistäminen toisaalla, on toimivan ketjun katkaisemista toisaalla ja vaarana on kansalaisten hyvinvointipalveluiden kokonaisvaltaisen ohjauksen ja koordinoinnin heikentyminen.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta palvelutarjonnan rakenne muuttuu ja yksityisten palveluiden määrä julkisten rinnalla kasvaa entisestään. Valinnanvapaus tulee lisääntymään. Omavalvonnan merkitys kasvaa. Ikäihmisten kotona asumisen myötä kotihoidon tarve lisääntyy ja kotihoidon kustannukset kasvavat. Eliniän pidentyessä ja esimerkiksi muistisairauksien määrän lisääntyessä on

palveluasumisen tarve samanaikaisesti edelleen suuri. Paikkoja tarvitaan ja kuntien on investoitava uusiin palvelutaloihin. Voimassa olevalla vanhuspalvelulla on suuret taloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset, jotka heijastuvat avien valvontatyöhön enenevässä määrin.

Työsuojelun osalta toimialueella sattui vuonna 2013 yli 22 000 työpaikkatapaturmaa. Määrä on 21,9 % kaikista Suomessa vuonna 2013 sattuneista 102 000 vastaavasta työtapa-
turmasta. Tapaturmia sattui palkan-saajaa kohti eniten rakentamisessa, kiinteistö-alan toiminnassa ja teollisuudessa.

Harmaan talouden ilmenemismuodot työsuojeluvalvonnan kannalta ovat pimeään työvoiman käyttö, ulkomaisen työvoiman alipalkkaus ja muut puutteelliset vähimmäis-työehdot sekä työsuojelun ja työturvallisuuden laiminlyönnit. Kiskonnantapaista työsyryntää ja ulkomaisten työntekijöiden hyväksikäyttöepäilyjä esiintyy etenkin ravintola-, rakennus- ja alkutuotannon toimialoilla.

Työsopimuslainsäädännön valvonta on tärkeintä pienillä työpaikoilla, joissa osapuolet eivät kuulu alansa työmarkkinajärjestöihin. Näillä työpaikoilla ei usein ole riittävää tietoa työehtosopimusten sisällöstä ja tämän seurauksena usein esiintyy puutteita palkka- ja muissa työsuhteen vähimmäisehdoissa. Palvelualoilla epätyypillisten työsuhteiden yhä lisääntyvä määrä on haaste valvonnalle sillä työsuhteen perusasioissa olevien puutteiden lisäksi se heijastuu myös työpaikkojen työsuojeluyhteistoimintaan ja jossain määrin myös työöloihin panostamiseen.

Työaikoihin ja työaikakirjanpitoon liittyviä rikkomuksia on varsinkin kuljetusalalla sekä pienteollisuuden työpaikoilla. Laittomien ylitöiden määrä ja muut työaikalainsäädännön noudattamiseen liittyvät puutteet osoittavat, että valvonnan tehostaminen on tarpeen

Teollisuudessa suunnataan valvontaa pienimille työpaikoille työturvallisuuden perusasioiden varmistamiseksi ja toisaalta suurille työpaikoille hallintajärjestelmien käytännön toimivuuden varmistamiseksi. Asiakasaloitteisen kysynnän perusteella suunnataan valvonta metsätalouden työsuhteisiin ja valvonnassa huomioidaan myös työturvallisuuden erityisiä tarpeita.

Vanhustenhoidossa koetaan väkivallan uhkaa ja varsinkin haitallista psykososiaalista kuormitusta tavallista enemmän. Kuntien kiinteistönhoidon ja siivoustoimen työpaikoilla on havaittu henkilöstön kokevan kuormittumista työaikojen ja väkivallan uhan osalta, mikä luo tarpeen laajentaa valtakunnallisen kuntahankkeen valvontaa myös näille toimialoille.

Kirjasto, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden toimialalla esiintyy sisäilmaongelmia. Lisäksi asiakasväkivallan uhka, haitallinen häirintä sekä käsin tehtävät nostot eivät ole hallinnassa näillä työpaikoilla. Yksityisen koulutuksen (mm. kansanopistot) ja sairaankuljetuksen työpaikoilla on ongelmia työsuhte- ja työaikalainsäädännön noudattamisen suhteen. Perhe-, nuoriso- sekä ensi- ja turvakotien valvonnan tarpeet ovat nousseet esiin asiakasaloitteisen kysynnän ja POL-vastuualueella tehtyjen havaintojen myötä.

Opetus- ja kulttuuritoimen vastuualueen tehtäviin kuulunut opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukainen viranomaistehtävä oppilaitosten ja kirjastojen perustamis-
hankkeiden avustusten myöntämisessä kunnille ja perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaesityksien laatimisessa päättyi vuoteen 2014. Virasto toimii kuitenkin edelleen valtion-apuviranomaisena myöntämällä valtion-avustuslain mukaisia avustuksia oppilaitosten ja päiväkotien korjaus- ja rakentamishankkeisiin sekä vastaamalla myös aikaisempien vuosien perustamishankkeiden valtion-

avustuksien maksamisesta ja käytön valvonnasta. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain muutoksella perustamishankkeiden avustaminen siirtyy osaksi kuntien valtionosuutta. Kunnat voivat kuitenkin edelleen saada avustusta koulujen ja päiväkotien rakentamiseen erillismäärärahoista, joista eduskunta päättää vuosittain.

LSSAVIn ja toimialueen kahden poliisilaitoksen yhteistoiminta on toimivaa ja monipuolista. Puolustusvoimain uusi organisaatio on aloittanut toimintansa, raamisopimus Maavoimien esikunnan kanssa on tehty ja yhteistoimintasopimukset Panssariprikaatin ja siihen sisältyen Porin prikaatin kanssa tehdään kevään 2015 aikana. Alue toimistojen osalta muutoksia ei tullut.

Pelastustoimea ja varautumista koskevat järjestelyt ovat edelleen epävarmat aluehallinnon ja keskushallinnon osalta. Pelastustoimen tutkimus- ja kehittämissuunnittelusta on luovuttu. Kunnallisen pelastustoimen järjestämisen osalta epävarmuus niinkään jatkuu.

MITEN KANSALAISET VOIVAT

Väestön kasvu keskittyy maakuntakeskuksiin ja niiden vaikutusalueille. Väestöllisen huoltosuhteen heikkeneminen, keskusten väestörakenteen nuortuminen ja reuna-alueiden väestön ikääntyminen sekä monikulttuuristuva väestö haastavat toimialueen palvelurakenteen. Oman mausteensa tuottavien rannikkoseutujen vahva kaksikielisyys ja monikulttuuristuva väestörakenne.

Työllisyystilanne on edelleen huolestuttava, erityisesti nuorten ja yli 50-vuotiaiden osalta. Toimialueen maakunnissa työllisyystilanne vaihtelee ja sekä rakenteellisen työttömyyden että työvoimapulan yhtäaikainen esiintyminen kertovat kohtaannon ongelmista. Yhteiskunnassa voimistuva riski on polarisaatio, väestön

kahtiajakautuminen ja osalla kansalaisista riski ulkopuolistua kasvaa. Syrjäytyminen koskettaa eri ikäryhmiä ja sen seuraukset näkyvät LSSAVIn toimialueella niin väkivalta-, päihde- ja rikostilastoissa ja mm. lastensuojeluasiakkaiden ja toimeentulotukiasiakkaiden määrän kasvamisena. Nuorten yhteydenotot erilaisiin auttaviin tahoihin ovat lisääntyneet ja aiheet vakavoituneet.

Samanaikaisesti hyvin suurella osalla toimialueen väestöstä asiat ovat hyvin. Esimerkiksi Suomen nuorista 90 % ilmoitti vuonna 2014 olevansa onnellisia. Ilahduttavaa on nuorten alkoholinkäytön väheneminen. Huomiota tuleekin kiinnittää heikompiosaisiin ja erityisesti pyrkiä katkaisemaan huono-osaisuuden kierre varhaisessa vaiheessa. Aluehallintoviraston kokonaisturvallisuustyön kärjen Sinisen kirjan, laajan eri toimenpiteitä käsittävän arvo prosessin tavoitteena on jo vuodesta 2012 ollut lasten ja nuorten elämänhallinnan polun vahvistaminen oppimispolun rinnalla ja syrjäytyneiden määrän kääntyminen laskusuuntaan. Tavoitteena tulisi olla hyvinvoivien nuorten osuuden kasvattaminen 1 % vuonna 2015 ja siten siis syrjäytymisen kierteen pysäyttäminen.

Taloudellinen tilanne ja sen myötä heikentynyt työllisyystilanne ja polarisaatio, väestön ikärakenne, pitkät etäisyydet ja palvelurakenteiden murros, yleisen asenne-ilmaston koveneminen ja radikalisoituminen sekä monikulttuuristuvan yhteiskunnan ilmiöt haastavat yhteiskunnan turvarakenteet. Toimialueen haasteita ovat eriytyvä kehitys niin kaupunkiseutujen sisällä kuin alueellisestikin, lasten ja nuorten sekä ikääntyvän väestön palvelut, pandemiat, sään ääri-ilmiöt ja väestön, ml. ei-toivottujen rikollisryhmien liikkuvuuden lisääntyminen. Yleisesti turvattomuuden tunne on lisääntynyt, johon tuen niin kotimaan taloudellisesta tilanteesta ja sen mukaan tuomista ongelmista ja kuin myös

turvallisuusilmapiiriin kiristymisestä viime vuoden aikana.

Työurien pidentäminen molemmista päistä on aluehallintovirastolle erityisen tärkeää. On huolehdittava siitä, että valtio on jatkossakin mielenkiintoinen ja kilpailukykyinen työpaikka. Virasto tekeekin yhteistyötä alueen yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa ja osallistuu alueelliseen ennakointityöhön. Alueella on runsaasti toisen ja kolmannen asteen koulutuspaikkoja. Olennaista onkin miten koulutus, työ ja tekijät alueellisesti kohtaavat. Osaavan työvoiman riittävyys on LSSAVIn näkökulmasta ehdottoman tärkeää. Esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvontatyössä on tehty havaintoja osaavan henkilöstön vajeesta.

LSSAVIn henkilöstöllä on hyvät edellytykset jatkaa eläkeiän saavuttamiseen jälkeen hyvinvoivina ja arvostettuina työyhteisön jäseninä. Viraston on koko ajan varmistettava osaamisen ja hiljaisen tiedon siirto. Nuoremman polven tulee olla kasvamassa vanhemman polven rinnalla vaativiin asiantuntijatehtäviin. Kireänkin talouden aikana on pystyttävä huolehtimaan henkilöstön työhyvinvoinnista, osaamisen tasosta ja jatkuvuudesta. Tämän vuoksi esimerkiksi aluehallintovirastojen hallinnollisten muutosten vaikutuksia on myös seurattava tarkasti.

ELINKEINOTOIMINTAAN VAIKUTTAVIA MUUTOKSIA

Toimialueen vahva teollinen elinkeinoelämä ja vireä alkutuotanto näkyvä LSSAVissa kasvavina ympäristölupamäärinä. Meneillään olevat lainsäädännön uudistukset esim. ympäristönsuojelulain osalta vaikuttavat suoraan luvitukseen. Näiden muutosten myötä paine informaatio-ohjaukseen kasvaa.

Ympäristöterveydenhuollon osalta tilanne on, että edelleen maatilojen määrä vähenee ja niiden koko kasvaa. Täydentävien ehtojen valvontaan on tulossa muutoksia ohjelmakauden vaihtuessa. Vuonna 2016 luovutaan indikaattoripohjaisesta valvonnasta. Vielä ei ole tarkasti tiedossa miten tämä vaikuttaa valvontakäytäntöihin. Elintarvikevalvonnassa Oiva-valvontajärjestelmän käyttö on aiheuttanut valvontaan ja oletettavasti myös yrittäjien toimintaan muutoksia. Vuonna 2015 Oiva laajenee elintarvikkeita valmistaviin laitoksiin. LSSAVIN tilavalvonta- ja lupafoorumi jatkaa toimintaansa yhteen sovittaen valvonnan ja elinkeinon näkemyksiä ennaltaehkäisevässä tarkoituksessa.

Vaikea taloudellinen tilanne on omiaan lisäämään harmaan talouden ilmentymistä työvoimavaltaisilla aloilla kuten ravintolalalla. Elinkeinoelämä osallistuu tiiviisti kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaan. Varautumisen osalta osalla yrityksillä on selkeä huoltovarmuusrooli, osa yrityksistä on aktiivisesti mukana kehittämässä omaa varautumistaan vastamaan yhteiskunnan turvallisuuden haasteisiin. LSSAVI on aktivoinut myös pk-yrityksiä turvallisuusasioiden kehittämiseen yhteistyössä mm. alueen kauppakamareiden kanssa. Vastuualueista niin työsuojelu, peruspalvelu, oikeusturva ja luvat elinkeinovalvonnan osalta, pelastustoimi- ja varautuminen sekä myös ympäristöluvat kytkeytyvät tiiviisti yritysturvallisuuden ja yritysten vastuullisen yhteiskunnallisen toiminnan kehittämiseen.

4.LSSAVIN KEHITTÄMISEN STRATEGISET PAINOPISTEET JA VALINNAT 2014

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto jatkaa vuonna 2015 uuden toimintakulttuurin jalkauttamista. Asiakaslähtöisen vaikuttavan toimintakulttuurin edellytyksenä on toimintaympäristön tuntemus. Virasto varautuu

muutoksiin seuraamalla aktiivisesti megatrendejä ja heikkoja signaaleja ja vaikuttamalla aktiivisesti niin lainsäädäntötyöhön kuin rakenteelliseen valmistelutyöhön.

Vaikuttava toimintakulttuuri nojaa viiteen peruspilariin:

- **Asiakaslähtöisyys**
- **Ennakoiva, poikkihallinnollinen, innovoiva toiminta**
- **Informaatio-ohjaus**
- **Yhteistoiminta**
- **Tiedolla johtaminen**

Henkilöstöä kannustetaan ideoimaan ja kokeilemaan uusia työtapoja ja toimintamalleja LSSAVIn innovaatiokulttuurin mukaisesti. Tämä edellyttää vahvaa yhteisöllisyyttä ja vastuualueiden tiivistyvää yhteistoimintaa. Henkilöstö on vahvasti mukana asiakaslähtöisen toiminnan kehittämistyössä.

Toimenpiteet:

- **strategiapäivä kaksi kertaa vuodessa**
- **johdon kehityskeskustelut**
- **viraston strategiaryhmän toiminnan aktivointi ja jatkaminen kehittämisverkoston toimintana ja vastuualuekohtaisten kehittämisyhdyshenkilöiden nimeäminen.**

ASIAKASLÄHTÖISYYS (KANSALAISET, KUNNAT, ELINKEINOELÄMÄ, VIRANOMAISET, KOLMAS SEKTORI)

LSSAVIn toiminta on asiakaslähtöistä ja vaikuttavaa. Vuoden aikana toimintaa kehitetään enemmän kansalaisten, kuntien, yritysten, viranomaisten ja muiden sidosryhmien näkökulmasta. Kappaleessa 6 vastuualueet ovat avanneet asiakaslähtöisen toiminta-

tansa sisältöä ja toimintatapoja. Kehittämistyö jatkuu ja painopistettä siirretään entisestään ennakoivampaan ja informaatio-ohjaavampaan suuntaan. Yhteistoiminnan merkitys LSSAVIn sisällä ja edm. tahojen kanssa korostuu entisestään.

Toimenpiteet:

- **aluehallintovirastojen sidosryhmäkyselyn tulosten analysointi**
- **viraston oman vastuualuekohtaisten sidosryhmä-analyysin päivittäminen**

Vuonna 2015 jatketaan kuntalähtöisen, poikkihallinnollisen toiminnan kehittämistyötä. Vuoden aikana laaditaan kooste LSSAVIn kuntakohtaisista toimenpiteistä vuonna 2015. Tämä koskee kaikkia vastuualueita. LSSAVIn toiminnan vuosi-suunnittelu perustuu entistä enemmän kokonaisvaltaisuuteen, asiakaslähtöisyyteen ja poikkihallinnollisuuteen. Käytännössä tämä tarkoittaa entistä kiinteämpää vastuualueiden yhteistoimintaa ja toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelun siirtämistä toiminnan vakiintuessa loppuvuoteen.

Kuntien toiminnallista suunnitelua projisoivien maankäyttösuunnitelmien tarkastelu vastuutetaan. Pilotointivuoden 2014 kokeemukset hyödynnetään osana avi/ely-strategia-asiakirjatyötä. Kaavapoolitoimintaa jatketaan.

LSSAVIn toimialueen kuntien valmiussuunnittelu sekä hyvinvointi- ja turvallisuussuunnittelu ovat edelleen tarkastelun kohteena vuonna 2015.

Kansalaisten ja kolmannen sektorin osallistaminen kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaan jatkuu vuoden 2014 hyvien kokemusten rohkaisemana.

Toimenpiteet:

- **Viraston kuntatoimintojen kokonaisuuden analysointi ja siitä johdettavat toimenpiteet (vastualueiden toiminnan kartoitus)**
- **Maankäyttö- ja kaava-asioista vastaavan nimeäminen ja kaava-poolin toiminnan jatkaminen**

ENNAKOIVA, INNOVOIVA TOIMINTATAPA

LSSAVI jatkaa ja edelleen kehittää ennakkoivaa toimintaa. Virasto jatkaa **nk. road show-tyyppisiä kiertueita eri teemojen osalta**, yksin ja yhteistyössä eri tahojen mm. keskusvirastojen kanssa. Teemana on esim. uuden toimintamallin, lainsäädännön tai rakenne muutoksen vaikutusten avaaminen. Esimerkkinä ovat LSSAVIn ja Valviran, LSSAVIn ja EVIRAN sekä LSSAVIn ja Kilpailuviraston roadshowt jo toteuttamat roadshowt. Seuraa-va kuntaroadshow kokonaisturvallisuuden osalta tehdään 2015-2016. Lasten ja nuorten turvallisuuden ja hyvinvoinnin saralla käynnistyvät Välittämisen koodi-roadshowt Seinäjoen tilaisuudella 10.3.2015.

Innovaatiojohtamisessa henkilöstöä kannustetaan oman työn ja toimintatapojen kehittämiseen. Esimiesten vastuulla on henkilöstön osallisuuden mahdollistaminen ja erilaisten kehittämisaloitteiden arviointi yhteistyössä yksikön/vastualueen kanssa, pienten pilottien toteuttaminen ja asian saattaminen viraston johdon tietoisuuteen hyvien käytäntöjen levittämiseksi. Vastualueiden johtajien vastuulla on kertoa kehittämisalotteista ja niiden tuloksena syntyneistä uusista toimintatavoista ylimmälle johdolla (neljännesvuosikatsaukset) ja edelleen johtoryhmälle.

Vuoden aikana järjestetään henkilöstölle suunnattu tilaisuus (Jyväskylä, Vaasa, Tampere) koskien **asiakslähtöisen, ennakkoivan ja poikkihallinnollisen toiminnan**

käytännön toimia LSSAVI:ssa. Päivän aikana mm. avataan uutta toimintakulttuuria LSSAVIn oman henkilöstön käytännön casejen kautta.

Toimenpiteet:

- **Kokonaisturvallisuus- ja muiden vastaavien roadshow-tapahtumien suunnittelu ja toteutus**
- **Vastuualuekohtaisen innovaatiotoiminnan toiminnan käynnistys ja toiminnan säännöllinen raportointi neljännesvuosikatsausten yhteydessä**
- **Asiakslähtöinen, ennakkoiva ja poikkihallinnollinen toimintatapa tutuksi - henkilöstön tietoisuus**

INFORMAATIO-OHJAUS

Informaatio-ohjauksen tarve on jatkuvasti kasvava. Opetus- ja kulttuuritoimen ja Ruotsinkielisen opetustoimen palveluyksikön osalta informaatio-ohjaus on luonteva toimintatapa, myös työsuojelussa sillä on merkittävä rooli. Muiden vastualueiden osalta informaatio-ohjauksen muotoja tulee edelleen kehittää. Informaatio-ohjauksen merkitys korostuu mm. oikeusprosessin kehittämisessä. Valveutuneet kansalaiset tuntevat oikeutensa ja niin kantelut kuin valitukset lisääntyvät. Hyvä informaatio-ohjaus ennakoii kansalaisten toimia, parantaa asiakkaiden tekemien asiakirjojen laatua (kantelut, valitukset, hakemukset ym.) ja edelleen vähentää tarvetta kannella tai valittaa. Lupaprosessien osalta informaatio-ohjaus on välttämätöntä prosessien sujuvoittamisen ja nopeuttamisen vuoksi.

Toimenpiteet:

- **Oikeusturvaprosessin sovittujen kehittämistoimien toteutus**

- **Ympäristölupaprosessin virastopilotti (suunnittelu ja toteutus)**
- **Avien ennakoivan ja informaatio-ohjaavan toiminnan mittariston jatkokehitystyö osana avien ja elyjen strategia-asiakirjatyötä**

YHTEISTOIMINTA

Tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden kehittämisessä yhteistoiminta on avainasemassa. Yhteis-toiminnan ja sidosryhmäyhteistyön tulee olla suunnitelmallista, tavoitteellista, koordinoitua ja järkevää. LSSAVI:ssa on päivitetty vuoden 2014 alussa vastuualuekohtaiset sidosryhmä-analyytit, joista selviää viraston henkilöstön osallistuminen niin kansainväliseen, kansalliseen, alueelliseen ja paikalliseen sidosryhmäyhteistyöhön. Laadittava yhteenveto toimii pohjana viraston ja sen vastuualueiden ennaltaehkäisevän työn ja informaatio-ohjauksen kehittämiseksi sekä viranomais- ja muun yhteistoiminnan suunnittelulle. Vastuualueet päivittävät sidosryhmä-analyytit ja arvioivat olevan sidosryhmäverkoston merkittävyyden ja roolin toiminnan kehittämisen ja resurssien allokoimista näkökulmasta. Näistä laaditaan yhteenveto. Yhteistoiminnan tavoitteena on tuottaa lisäarvoa, ehkäistä päällekkäistä työtä ja säästää resursseja.

Verkostojen johtamisosaamista ja verkostoissa toimimista kehitetään. Jo toimivien verkostojen, kokonaisturvallisuuden yhteistoiminnan ja sen alaisuudessa toimivien ryhmien, työsuojelulautakunnan, tilavalvonta- ja lupafoorumien, Nuoren hyvä elämä -foorumien ja Get a life -verkoston, hyvinvointipalveluiden ohjauksen ja arvioinnin yhteis-toiminnan jne. toiminta jatkuu/ kehittyä. Tarpeen mukaan perustetaan uusia verkostoja.

LSSAVI osallistuu edelleen mm. ELY-neuvottelukuntien ja maakunnan yhteistyöryhmien ja muiden viranomais- ym. työryhmien työhön. Kokemuksia näistä verkostoista hyödynnetään. Yhteistä LSSAVI:n itse koordinoimille verkostoille on toimialuekattavuus, ennaltaehkäisevyys, alhaalta ohjautuvuus ja osallistavuus.

Virasto osallistuu aktiivisesti avien yhteisen sidosryhmäkyselyn kehittämiseen jatkossa, jotta se oli laadultaan ja jakelultaan sellainen, että sen tulokset ovat relevantteja viraston toiminnan kehittämisen näkökulmasta.

Toimenpiteet

- **Vastuualuekohtaiset sidosryhmä-analyytit päivitetään ja laaditaan yhteenveto viraston johdolle.**
- **Avien yhteistä sidosryhmäkyselyä kehitetään.**
- **Toimivia vakiintuneita yhteistyömuotoja ja yhteistoiminta-verkostojen toimintaa jatketaan ja kehitetään. Uusia verkostoja kutsutaan koolle tarpeen mukaan.**

TIEDOLLA JOHTAMINEN

Tietojohtaminen on strategisen johtamisen ja suunnittelun perusta palvelun viraston johtoa, vastuualueita ja ulkoisia sidosryhmiä. Hallinto- ja kehittämissivustokiltoilta tilataan tarpeen mukaan viraston toiminnan johdossa ja suunnittelussa tarvitsemaa analysoitua tietoa.

LSSAVI osallistuu aktiivisesti sähköisen ja dynaamisen toiminnanohjausjärjestelmän kehittämiseen. Johdon ohjausjärjestelmän kehittäminen etenee osana PATIO-hankekokonaisuutta. Hyvinvoinnin ja turvallisuuden toiminnanohjausjärjestelmän kehittäminen etenee Pation ja sähköisen hyvinvointi- ja

turvallisuuskertomuksen ja siihen liittyvien muiden avoimien rajapintojen kehittämistyön myötä.

LSSAVille on ominaista jatkuva toimintaympäristön analysointi, megatrendien ja heikkojen signaalien tunnistaminen ja vaikutusten analysointi aluehallintovirastoon, sen vastuualueiden ja yksiköiden toimintaan. Tarkemmin näihin paneudutaan kaksi kertaa vuodessa pidettävillä strategiapäivillä.

LSSAVI osallistuu Tiedolla johtaminen-hankeeseen, jossa suunnitellaan aluehallinnon sähköistä, ajassa kiinni olevaa toimintaympäristön analysointijärjestelmään. Samalla muodostaa selkeä ja yhteinen toimintaympäristöanalyysi rakenne. Toimintaympäristön analysointia tehostetaan paneutumalla mm. kuntien toiminnalliseen suunnitteluun niin pienimuotoisten selvitysten ja tutkimusten kuin kuntakierrosten avulla sekä vastuualuekohtaisin erillisselvityksin ja raportein niin valtakunnallisella kuin alitasolla.

Toimenpiteet:

- **Virasto toimii Tiedolla johtaminen- ja Patio-hankeissa sekä osallistuu muihin tietojohdantamishankkeisiin tarpeen mukaan**
- **Virasto toimii aktiivisesti vuonna 2010 LSSAVIn käynnistämään johdon ohjausjärjestelmän kehittämistyössä**
- **Virasto tilaa tarvitsemansa toiminnan johtamista ja suunnittelua tukevan analyysitiedon joko HAKE-yksiköstä tai muualta**
- **Strategiapäivät järjestetään kaksi kertaa vuodessa**
-

YDINPROSESSIPERUSTEINEN KEHITTÄMISTYÖ

Ylivoimaiset ydinprosessit

- **Hyvinvoiva yhteiskunta- hyvinvointiprosessi**
- **Turvallinen yhteiskunta- turvallisuusprosessi**
- **Tasa-arvoinen yhteiskunta- oikeus- turvaprosessi**

toteutuvat koko viraston ja sen eri vastuualueiden toiminnassa mitä moninaisimmin tavoin. LSSAVI on kehittänyt ja kehittää ydinprosesseja uuden toimintakulttuurin mukaisesti.

HYVINVOIVA YHTEISKUNTA

LSSAVI osallistuu eri tavoin (kuulemis- tilaisuudet, asiantuntijatapaamiset, lausunnot jne.) rakenteellisten uudistusten ja lainsäädäntötyöhön. Aluehallintoviraston erilaiset asiantuntijatehtävät jatkuvat vuonna 2015. Rakenteelliset muutokset lisäävät merkittävästi virastojen työtä niin suunnitteluajana kuin toteutuessaan.

HYVINVOINTIPALVELUJEN OHJAUS, VALVONTA JA ARVIOINTI

LSSAVilla on keskeinen rooli hyvinvointipalvelujen, sosiaali- ja terveys- ja sivistyspalvelujen ennaltaehkäisevässä valvonnassa, informaatio-ohjauksessa sekä lupahallinnossa. Virasto toimii kuntiin nähden aktiivisessa ohjaavassa, tukevassa ja valvovassa roolissa liittyen hyvinvointipalvelujen järjestämiseen nyt ja tulevaisuudessa. **Ennako-ohjauksen käyttöönottoa valvontatyössä laajennetaan.** Hyvinvoinnin ja turvallisuuden toiminnan ohjausjärjestelmän kehittämistyö (PATIO ja sähköisen hyvinvointikertomus) jatkuu. PSAVI johtaa Pation kehittämistyötä LSSAVIn toimiessa varapuheenjohtajana.

LASTEN JA NUORTEN OSALLISUUDEN JA HYVINVOINNIN VAHVISTAMINEN

Syrjäytymisen ehkäisy sekä lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen on LSSAVIN kokonaisturvallisuusstrategian kärkiteema. Sinisen kirjan arvo-prosessi kokoaa yhteen lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi kokonaisturvallisuustyön alla tehtävät toimet. Lasten ja nuorten turvallisuusverkosto jatkaa koordinoivaa toimintaansa.

Sinisen kirjan arvoprosessilla tavoitellaan nuorten osallisuuden vahvistamista korostamalla elämäntieteen polun merkitystä opinpolun rinnalla. Tavoitteena on kääntää syrjäytyvien käyrä laskuun vahvistamalla ennakoivaa, poikkialueellista toimintaa. Sinisen kirjan arvoprosessin näkökulmasta onkin olennaista, että kunnat tunnistavat lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen poikkialueellisen kokonaisuuden sekä ovat tietoisia toimenpiteiden vaikuttavuudesta ja kustannuksista. Haastavaa on SOTEn mahdollinen eriytyminen muista peruspalveluista (esim. sivistys ml. varhaiskasvatus ja koulutus, liikunta-, kulttuuri- ja nuorisotoimi).

LSSAVI osallistuu kolmannen kerran Get a life-tapahtumaan osana 9000 nuorta tavoittavaa Knowhow-messuja marraskuussa 2015. Toinen merkittävä tapahtuma on vuosittain eri paikkakunnilla kiertävä Nuoren hyvä elämä – foorumi. Järjestyksessään viides foorumi on alkusyksyllä 2015. Tällä kertaa tapahtumaan yhdistyy Välittämisen koodi roadshow, jota toteutetaan LSSAVIn toimialueella 2-5 paikkakunnalla. Varhainen puuttuminen on avainasia syrjäytymisen ehkäisemisessä. TEKES-rahoitteinen EPSHP:n ja LSSAVIn yhdessä suunnittelema Välittämisen koodi – hankkeen pilointivaihe käynnistyy Etelä-Pohjanmaalla

1.4.2015. Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn eri toimenpiteiden liittämät toisiinsa mallinnetaan. Toiminta koskee ikäkausia 0-28 v ja siten myös korkeakouluopiskelijat ovat eri toimenpiteiden kohteena.

Nuorten ääntä kuullaan paremmin ja toimialueella kokeillaan uusia osallistavia menetelmiä, pitkälti yhteistyössä osallistamisen menetelmiä tutkivan ja kehittävän Vaasan yliopiston kanssa. OSAAVA-ohjelman puitteissa järjestettävä täydennyskoulutus tukee omalta osaltaan lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamista. Terveystieteiden edistämistyön, ennaltaehkäisevän päihdetyön ja alkoholihallinnon laaja yhteistyö eri

sidosryhmien kanssa on tiivistä. Myös tämä työ käydään läpi osana virastojen kunta-toimintojen analysointia.

Toimenpiteet:

- **Lasten ja nuorten turvallisuusverkosto jatkaa toimintaansa osana kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaa; 2015 erityisteema ennaltaehkäisevä päihdetyö ja terveyden edistäminen "I Feel Good"**

- **Järjestetään 5. Nuorten Hyvä elämä – foorumi , yhteensovitettuna Välittämisen koodi roadshown kanssa, konseptia uudistetaan.**
- **Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn eri toimenpiteiden liittämispinnat toisiinsa mallin-netaan ja Välittämisen koodin käyttöönottoa toimialueella laajennetaan**
- **Osallistutaan KnowHow-messuille ja vastaaviin muihin messuihin tarpeen mukaan Get a life-teemalla**
- **Osallistutaan Vaasassa Contact-messuille ja muilla paikkakunnilla vastaaville messuille tarpeen mukaan**
- **Annetaan nuorille mahdollisuus korkeakouluharjoitteluun ja TET-harjoitteluun LSSAVI:ssa viraston ohjeistusta noudattaen**
- **Nuorten ääni huomioidaan ja mm. nuorisoraatitoimintaa jatketaan eri yhteyksissä**

IKÄÄNTYNEIDEN TURVALLISUUS

Ikääntyneiden turvallisuuden verkosto jatkaa toimintaansa osana kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaa. teema on elämisen turvallisuus- yksin tai kaksin kotona ja teemana mm. seuraavat: vanhushuollon kokonaisvaltainen suunnittelu, sairaudet, muistisairaudet, yksinäisyys /lieveilmiöt, paloturvallisuus, tapaturmat, esteettömyys, omaishoidon vaateet, etäisyydet/liikkuminen ja palvelut ja edunvalvonnan rajoitteet. Keskustelua herättäviä asioita on paljon, Ikälaki ja sote-esitys, kolmannen sektorin hyödyntäminen vanhustenhuollossa, ikään-tyneiden ”seuranta”(Gps-paikantimet, turvapuhelimet, hätäpainikkeet, video-yhteydet ja näiden hyödyntäminen niin että tekniikka ei korvaa

ihmistä, mutta auttaa ja tuo turvaa ja hieman seuraakin sekä yhteydenpito omaisiin. Omaishoitajien tuki/jaksaminen, missä menee raja, ennakoiva asumisen suunnittelu/uudet jo yleistyvätkin palveluasumisen ja sen läheisen asumisen muodot LSSAVIn toimialueella ovat aiheita ,joita käymme yhdessä läpi. Samoin aiheena on kotihoidon tarve, kodinhoitajien määrä, ja organisatoriset haasteet versus kustannukset ja omaishoidon tuen tarve.

LSSAVI osallistuu myös aktiivisesti valtakunnalliseen kehittämistyöhön ja mm. pohdintoihin siitä miten digitalisointi vaikuttaa valvontaan tulevaisuudessa. Ennakoiva valvonta on kehittämisen kohde.

Toimenpiteet:

- **Hyvien käytäntöjen, osaamisen ja kokemuksen vaihto sekä mahdollisesti yhteisen pilotoivan hankkeen suunnittelu ja toteutus Ikääntymisen verkoston osalta**
- **Ennakoivan valvonnan edelleen**

kehittäminen LSSAVI:ssa

- **Osallistuminen valtakunnalliseen kehittämistyöhön niin lainsäädännön kuin muun toiminnan suunnittelun osalta**

TURVALLINEN YHTEISKUNTA

KOKONAISTURVALLISUUDEN YHTEISTOIMINTA

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella toimiva ylijohdajavetoinen kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaryhmä jatkaa toimintaansa. Kokonaisturvallisuuden yhteistoiminta käsittää kaksi laajaa kokonaisuutta; varautuminen ja valmiussuunnittelu ja hyvinvointi- ja turvallisuussuunnittelu. Kokonaiskoordinoinnista ja hyvinvointi- ja turvallisuussuunnittelusta vastaa kehitys- ja strategiapäällikkö. Varautumisesta ja valmiussuunnittelusta ja omalta osaltaan kokonaiskoordinoinnista vastaa pelastustoimi- ja varautumisen vastuualueen johtaja. Kokonaisturvallisuuden yhteistoiminnan kautta muodostetaan siivili-yhteiskunnan tilannekuva.

Huomattavaa on, että kokonaisturvallisuustyö linkittyy tiiviisti koko aluehallintoviraston toimintaan. Suuri osa työstä on normaalia aluehallintoviraston lakisääteisten tehtävien hoitoa, joka projisoidaan osaksi laajempaa kokonaisuutta. Tavoitteena on aluehallintoviraston henkilöstön monialaisen osaamisen, laajojen kokonaisuuksien ja asioiden riippuvuussuhteiden ymmärtämisen vahvistaminen. Kyse on tässäkin kansalaislähtöisen ennakoivan, informaatio-ohjaavan ja yhteistoiminnallisen sekä poikkihallinnollisen toimintakulttuurin omaksumisesta.

TOIMINTA 2015

Toimintaa jatketaan ja k-hitetään vuonna 2015 ottaen huomioon päivittyvä yhteiskunnan turvallisuusstrategia sekä sisäisen turvallisuuden strategia.

Vuonna 2015 perustetaan **alueellinen valmiustoimikunta** ja **alueellinen hyvinvointi-foorumi**. Varautumisen ja valmiussuunnittelun kokonaisuuden osalta pysyviä työelimiä ovat valmiustoimikunnat. Sihteeristön toiminta lakkaa. Hyvinvoinnin ja turvallisuuden osalta toimintaa ryhdyttämään perustetaan

alueellinen hyvinvointi-foorumi. Teemaryhmien ja verkostojen toimintaa tarkastellaan ja kehitetään.

Ajankohtaista on kokonaisturvallisuuden sisäisen ja ulkoisen viestinnän tehostaminen ja kokonaisturvallisuuden sähköisen työtilan aktiivinen käyttöönotto

LSSAVIn kuntalähtöiseen toimintaan liittyen suunnitellaan sopiva yhteistyömuoto ja -taso paikallistason (kuntien yhteyshenkilöverkosto) kanssa.

Tiivis viranomaisyhteistoiminta jatkuu vuonna 2015. Vuoden aikana sovitaan tarkemmin yhteistoiminnasta toimialueen pääpoliisilaitosten ja puolustusvoimain kanssa sekä sovitaan tarve- ja lainsäädäntölähtöisesti yhteistoiminnasta myös muiden viranomaisten (pelastuslaitokset, sairaanhoitopiirit, merivartiosto, hätäkeskuslaitos, elyt ym.), järjestöjen ja elinkeinoelämän organisaatioiden kanssa.

Kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaryhmä kokoontuu kaksi -kolme) kertaa vuodessa: 19.2.2015, 9.6.2015 ja 3.11.2015.

Vuoteen 2017 ulottuvat painopisteet ovat:

- **YTS-tarkastelun aluetason toimet (jos valtakunnallinen tehtävänanto toteutuu)**
- **Kansallinen riskianalyysi, aluetason toimet erikseen sovitusti**
- **Sisäisen turvallisuuden strategiatyö, aluetason toimet**
- **Kokonaisturvallisuuden yhteistoiminnan jatkokehittäminen ja valtakunnallisen, alueellisen ja paikallisen työnjaon ja roolituksen yhteinen kehitystyö, alueellisen valmiustoimikunnan perustaminen ja maakunnallisten valmiustoimikuntien toiminnan terävöittäminen, alueel-**

sen hyvinvointifoorumin perustaminen

- **Valmiusharjoitukset ja niiden suunnittelu: Keski15- ja PohjaBoten16-harjoitukset sekä erillinen tilannekuvaharjoitus 2016**
- **LSSAVIn ja MAAVEN yhteistyösopimus joulukuussa 2014 ja PSPR:n ja POPR:n kahdenvälisen alue- ja paikallistason toimenpideasiakirjojen valmistelu 2015-2016**
- **Kaikkien viranomaisten ja kuntien valmiussuunnitelmien päivitys 2016 loppuun mennessä**
- **Maanpuolustuskurssien toteuttaminen suunnitellusti**
- **Siviiliyhteiskunnan tilannekuvan muodostaminen- mallinnus ja kehitystyö sis. sähköisen ja dynaamisen hyvinvoinnin ja turvallisuuden toiminnanohjausjärjestelmän kehittäminen**
- **Eritysteemat ja hankkeet hyvinvoinnin ja turvallisuuden osalta erityisinä painopisteinä lapsiperheet ja nuoret sekä ikäihmiset: lasten ja nuorten turvallisuus: ennaltaehkäisevä päihdetyö – valta-kunnallinen kampanja, välittämisen koodin pilotointi ja levitys ja Ankkuri-mallin käyttöönotto sekä ikäihmisten hyvinvointi ja turvallisuus. Painopiste kaikessa on ennaltaehkäisy.**
- **Kokonaisturvallisuusroadshow-kuntakierros 2015/2016**
- **Kokonaisturvallisuuden yhteistoiminnan toimijoiden sisäisen viestinnän kehittäminen**

TASA-ARVOINEN YHTEISKUNTA

OIKEUSTURVAPROSESSIN KEHITTÄMINEN

Kaikissa oikeusturvaprosesseissa kehitysuuntana on asiakkaiden (niin kansalaisten kuin kuntien yms) hallinnollisen taakan keventäminen ja yhdenvertaisen kohtelun turvaaminen. Koko oikeusturvaprosessin kehittämistä jatketaan vuonna 2015. Tavoitteena on luoda ennakoivampi, informaatio-ohjaavampi ja kansalaislähtöisempi toimintatapa, ja sekä tehostaa että nopeuttaa kantelujen käsittelyä kehittämällä uusia malleja ja menettelytapoja tilanteessa, jossa kanteluja on paljon ja vireille tulevien asioiden määrä lisääntyy.

Syyskuun alusta 2014 voimaan tulleen hallintolain muutoksen myötä aluehallintoviraston harkintavalta kanteluasioissa on lisääntynyt. Aluehallintovirasto ei myöskään jatkossa pääsääntöisesti käsittele kanteluna yli kaksi vuotta vanhoja asioita. Vuoden 2015 alusta alkaen potilas- ja asiakaslain muutosten johdosta aluehallintovirasto voi siirtää sille tehdyn terveyden- ja sosiaalihuollon kantelun käsiteltäväksi ensin muistutuksena toimintayksikössä. Hallintolain, potilas- ja asiakaslain muutosten tultua voimaan onkin luotu pelisäännöt ja päivitetty kanteluprosessi. Virastossa seurataan koko ajan miten lain muutokset vaikuttavat toimintaan. Näitten lakiuudistusten avulla kantelujen käsittely tehostuu ja kantelujen käsittelyaikoja pyritään lyhentämään. Virastossa seurataankin koko ajan miten jo tehdyt ja tulevat lakimuutokset vaikuttavat toimintaan.

Kanteluprosessin kehittämistä jatketaan. Tärkeää on, että kanteluasiat rajataan asianmukaisesti ja selvitykset hankitaan viivytyksettä ja yhdellä kertaa. Vuosittain noin 500 kantelusta 200 aiheuttaa toimenpiteen, nämä analysoidaan LSSAVIn osalta. LSSAVIn näkemyksen mukaan on tarve sähköisen ns. kantelucasekirjastoon, jota hyödynnetään informaatio-ohjauksessa linkitettynä jatkossa patio-tietojärjestelmään.

Kantelutilanneanalyysit tehdään LSSAVI:ssa neljännesvuosikatsausten yhteydessä.

Toimenpiteet:

- **Oikeusprosessin kehittämistyön jatkaminen ylijohdajan linjausten mukaisesti**
- **Annetun oikeudellisen informaatio-ohjauksen seurantajärjestelmän kehittäminen (Ruotsinkielisen opetustoimen palveluyksikön mallin käyttöönoton laajenus)**

TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUS-SUUNNITTELU JA TOIMINNALLINEN TASA-ARVO-TYÖ

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toiminta on tasa-arvoista taaten asiakkaalle tasapuolisen palvelun iästä, sukupuolesta, etnisestä taustasta tai muusta henkilökohtaisesta syystä riippumatta. Aluehallintovirastojen keskeinen kansalaisten oikeusturvaa edistävä asiakirja on tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, joka on laadittu naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986; myöhemmin tasa-arvolaki) ja yhdenvertaisuuslain (21/2004) mukaisesti. Tasa-arvolain lähtökohtana on valtavirtaistaminen, jolla tarkoitetaan tasa-arvon edistämisen kuulumista jokaisen työyhteisön normaaliin toimintaan. Yhdenvertaisuuslain tarkoituksena on edistää ja turvata yhdenvertaisuuden toteutumista sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeussuojaa syrjäntilanteissa.

Sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen merkitsee organisaation toimintatapojen ja palvelujen kehittämistä tasa-arvon kannalta. Taustalla on Tasa-arvolaki 4 § (15.4.2005/232). Viranomaisen velvollisuus edistää tasa-arvoa: Viranomaisen tulee kaikessa toiminnassaan edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa

tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luoda ja vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Toiminnallisessa tasa-arvossa on kysy hyvän hallinnon periaatteesta.

LSSAVIn johdolla, yhteistyössä muiden avien kanssa on valmistunut **Aluehallintovirastojen toiminnallisen tasa-arvon strategia**. Se on myös käännetty ruotsiksi. Vuonna 2015 järjestetään esimiehille koulutusta ja henkilöstölle tietoiskut. Toiminnallisen tasa-arvonäkökulman huomiointi on jokaisen virkamiehen normaalia toimintaa.

Toimenpiteet:

- **Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivittäminen erikseen sovitusti**
- **AVIen yhteinen esimieskoulutus ja henkilöstöinfot toiminnallisen tasa-arvotyöhön liittyen erikseen sovitusti**

TIETOJEN VÄLITTYMINEN VIRANOMAISTEN VÄLILLÄ

Tietosuojalainsäädäntö muodostaa tärkeän perustan kansalaislähtöiselle viranomaisytyölle. Tietojen luottamuksellinen vaihto monialaisessa viranomaisyhteistyössä on tärkeää silloin, kun se on kansalaisen edun mukaista. Erityisesti esimerkiksi lasten ja nuoren osallisuuden vahvistamisessa, turvallisen ikääntymisen tukemisessa, varautumisessa ja valmiussuunnittelussa, hyvinvointipalveluiden tulevien muotojen suunnittelussa, yhdenvertaisen ja tasapuolisen palvelun turvaamisessa sekä harmaan talouden ennalta ehkäisyssä korostuu tarve monialaiseen viranomaisyhteistyöhön. Varhaisen puuttumisen Välttämisen koodi-

hanke testaa osaltaan nykyisen tietosuojalainsäädännön toimivuutta ja rajoja.

Sähköisten palveluiden kehittämisen osalta LSSAVI osallistuu niin virastona kuin vastuualueiden erillishankkeiden kautta jatkossakin sähköistämishankkeisiin. Toimintamalli muuttuu HAKE- vastualueen aloittamisen myötä ja tulee hakemaan muotojaan.

Tavoitteena testata uudentyyppisiä sähköisiä raportointijärjestelmiä valvonta- ja lupaprosessien osalta. Sähköisiä, interaktiivisia ratkaisuja testataan mm. varhaisen puuttumisen mallien kehittämistyössä ja ikäihmisten ko

Toimenpiteet

- osallistuminen monialaisen viranomaisyhteistyön toiminnan mahdollistavan lainsäädännön valmisteluun ja toimintamallien suunnittelu tähän liittyen
- tilannekuvatoimintojen kehittäminen
- hyvinvoinnin ja turvallisuuden ohjausjärjestelmän kehittäminen

AVOIN HALLINTO

LSSAVI käsittää avoimen hallinnon avoimena, läpinäkyvänä viranomaistoimintana, toimintakulttuurina, ei kapea-alaisena hallintokäsitteenä. Sama näkökulma on pitkälti kansainvälisessä kumppanuus-ohjelmassa Open Government Partnership, jonka periaatteita ovat tiedon saatavuus, hallinnon vastuullisuus, uudet teknologiat ja kansalaisten osallistaminen. Suomen avoimen hallinnon läpileikkaavana periaatteena on osallisuuden edistäminen. Itse ohjelma koostuu neljästä osa-alueesta: avoin toiminta, avoin tieto, selkeä kieli ja hallinto mahdollistajana.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto pitää avoimen hallinnon kehittämistyössä lähtökohtana läpinäkyvää viranomais-toimintaa. LSSAVIn osalta käsite voidaan jakaa neljään toisiinsa tiiviisti linkittyvään teemaan:

Avoimen hallinnon teemakokonaisuudet LSSAVI:ssa:

I	Asiakas- ja kansalaislähtöinen toimintakulttuuri
II	Poikkihallinnollinen ja yhteistyöhakuinen toimintakulttuuri
III	Ennakoiva toimintakulttuuri
IV	Yhteisöllinen ja avoin toimintakulttuuri

Näitä kaikkia teemoja vievät eteenpäin avoin viestintäkulttuuri, sähköisen asioinnin lisääntyvä käyttöönotto ja asianhallinta-järjestelmän avoimen rajapinnan kehittäminen, henkilöstökoulutus liittyen niin selkeän kielen, toiminnallisen tasa-arvon kuin myös vuorovaikutustaitojen kehittämiseen ja sähköisen toiminnanohjausjärjestelmän kehittäminen vaikuttavamman ja ajantasaiseen tietoon pohjautuvan toiminnan varmistamiseksi.

Toimenpiteet:

- LSSAVI noudattaa kaikessa toiminnassa avoimen hallinnon periaatteita

ASIAKASPALVELUHANKE2014

Valtiovarainministeriön Asiakaspalvelu2014 – hankkeen tavoitteena on, että asiakkaat saavat julkisen hallinnon asiakaspalvelut yhteisistä asiakaspalvelupisteistä yhden luukun periaatteella koko maassa yhdenvertaisesti ja kohtuuetäisyydellä asuinpaikastaan. Palvelut voidaan tuottaa näin tehokkaasti ja

taloudellisesti. Yhteisten asiakaspalvelupisteiden toimintapilotit ovat käynnistyneet.

Aluehallintovirastojen tehtävät muuttuvat lainsäädännön valmistumisen myötä, virastoilla on sekä palvelujen tuottajan rooli että kuntien järjestämisveloitteen valvonta-tehtävä. Yhteisen asiakaspalvelun rekisterin suunnittelu etenee. Yhteisestä asiakaspalvelupisteestä annettavien AVI-palveluiden kartoitus on valmis.

Toimenpiteet:

- **LSSAVI osallistuu Asiakaspalveluhankkeeseen erikseen sovittavalla tavalla**

5.LSSAVIN VIESTINNÄN PAINOPISTEET 2015

VIESTINTÄ VUONNA 2015

Vuosi 2015 tuo hallinnon keskittämisen myötä uusia tuulia viraston viestinnän tehtävien hoitamiseen. Vuosia viestinnästä puuttuneen resurssin toivotaan lisääntyvän uuden viestintäyksikön aloittamisen myötä 1.3.2015, jolloin muun muassa sijaistamiset hoituisivat helpommin ja ruuhka-aikoina kollegiaalista tukea löytyy muista aluehallintovirastoista.

Viestintää toteutetaan kuitenkin edelleen alueellisesti ja paikallinen näkökulma huomioiden, jolloin kontaktit alueen tiedotusvälineisiin ja sidosryhmiin säilyvät entisellään. Virastokohtainen viestintä-suunnitelma tehdään vuodeksi kerrallaan yhdessä ylijohdajan kanssa ja vuonna 2015 listalla tulevat olemaan päivittäisten viestintärutiinien lisäksi henkilöstön viestintäkoulutukset (SOME-koulutus 30.1.2015), maanpuolustuskurssien luennot, KESKI15-valmiusharjoitus sekä muut aluehallintoviraston tapahtumat. Vuoden aikana myös uusi intranet otettaneen käyttöön, jonka

suunnitteluun ja opastukseen viestintäyksikön väki osallistuu.

Uuden viestintäyksikön myötä pyritään nostamaan vastualueiden työtä enemmän ja systemaattisemmin esiin, sekä lisäämään aluehallintoviraston tunnettavuutta kansalaisten keskuudessa. Uusina välineinä maineeseen hallintaan viestintä on ottanut käyttöön sosiaalisen median perinteisten välineiden rinnalle, ei kuitenkaan korvaamaan niitä. Aluehallintovirastoilla on yhteinen twitter- ja facebook-tili, sekä tili myös videoiden jakamista varten you tubessa.

6.VASTUUALUEKOHTAISET TULOSTA-VOITTEET JA KESKEISET TOIMENPITEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI

6.1 PERUSPALVELUT, OIKEUSTURVA JA LUVAT

STRATEGISEN TULOSSOPIMUKSEN PÄÄTAVOITTEET JA VASTUUALUEEN TALOUS- JA HENKILÖSTÖRESURSSIT

ELINKEINOVALVONTAYKSIKKÖ

Alkoholista aiheutuvia haittoja ehkäistään hallitusohjelman sekä alkoholihallinnon valtakunnallisen valvontaohjelman mukaisesti. Keskeisiä painopisteitä ovat päihtyneille ja alaikäisille anniskelun ja myynnin ehkäiseminen sekä harmaan talouden torjunta. Valvontaa kohdennetaan ongelmallisiin anniskelu- ja vähittäismyyntipaikkoihin riskianalyysin perusteella.

Lupa-asiat käsitellään keskimäärin 30:ssä ja valvonta-asiat 60 päivässä. Tulossopimuksessa asetettu valvonnan määrällinen tavoite on 25 % valvontakohteista.

KILPAILU- JA KULUTTAJA-ASIAT

Aluehallintovirasto edistää markkinoiden toimivuutta hoitamalla kilpailulain, kuluttajansuojalain, valmismatkaliikelain sekä talous- ja velkaneuvontalain mukaisia valvontatehtäviä, tekemällä Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimeksiannosta kilpailun toimivuuteen ja kuluttajan asemaan liittyviä selvityksiä sekä toimimalla rekisteri- viranomaisena kiinteistön- ja vuokran- välitysasioissa.

Kilpailuasiat

Kilpailu- ja kuluttajaviraston kanssa laaditun toimintasuunnitelman mukaisesti aluehallinto- virasto kohdentaa / toteuttaa kilpailun- rajoituksia ja kilpailuneutraliteettia koskevaa valvontaa KKV:n toimeksiantojen mukaisesti. Lisäksi aluehallintovirasto osallistuu selvityk- seen markkinoiden toimivuudesta terveyden- huollossa painottuen erityisesti valinnan- vapautteen ja heikkojen kuluttajien asemaan. Aluehallintovirasto myös kouluttaa yksityisiä ja julkisia osto-organisaatioita tunnistamaan kartelleja. LSSAVI:n valtakunnalliseksi erikoistumis-alueeksi kilpailuasioissa on sovittu informaatio- ja viestintäala.

Kuluttaja-asiat

Aluehallintovirasto kohdentaa hintailmoi- ttelun, kuluttajaluottojen ja valmismatka- liikkeiden valvontaa KKV:n riskinarviointiin ja EU:n kuluttajamarkkinoiden tulostauluun perustuvan valvonta-suunnitel- man mukaisesti kuluttajien kannalta onne- mallisille toimialoille. Valvonnan usko-vuuden varmistamiseksi aluehallinto-virasto toteuttaa hintailmoittelun valvontaa riittävän kattavasti; tavoite asetetaan toimialakohtaisesti KKV:n vuosittaisessa valvontasuunnitelmassa. Tänä vuonna tehtävän hintamerkintävalvonta- kampanjan kohde on eläinlääkäriasemat. Mittaus-välineiden valvontaa tehdään TUKESin kanssa tehtävän toimintasuunnitelman ja resurssien puitteissa ja alkoholihallinnon

henkilöstön tuella. Välitysluokkerekisteröinnit pystytään tekemään määräajassa ja löytötavara-toimistoluvat pyritään ratkai- maan tavoite-ajossa. Välitysluokkevalvontaa ja löytötavaratoimistovalvontaa hoidetaan resurssien puitteissa.

OIKEUSTURVA

Kunnalliskantelujen, sosiaali- ja terveystoimen sekä opetustoimen kantelujen käsittely- aikatavoite on 8 kuukautta. Opetustoimen valitusten ja lausuntojen käsittelyaikatavoite on 3 kuukautta. Valituksiin, oikaisupyyntöihin ja kanteluihin liittyvää ohjausta ja neuvontaa annetaan puhelimitse ja sähköpostitse. Opetustoimen oikeusturva-asioista järjeste- tään 1-2 koulutusta. Aluehallinto-virasto tehostaa ja nopeuttaa kantelujen käsittelyä. Kantelujen käsittelyprosessi on vastikään päivitetty hallintolain sekä potilas- ja asiakaslain muutosten johdosta. Sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusten kosteus- ja homevaurioiden korjauksiin maksetaan valtionavustusta. Osakaskuntien säännöt vahvistetaan keskimäärin 3 kuukaudessa.

VM:n myöntämä lisärahoitus (päättyy 31.12.2015) kantelujen käsittelyyn käytetään täysimääräisesti ja tuloksia seurataan. Kantelukäsittelyssä olevia resursseja ei ole kuitenkaan mahdollista siirtää ennalta- ehkäisevään toimintaan eikä muiden yksikö- den tai vastualueiden tehtäviin, jos käsitte- lyajoja halutaan lyhentää. Sovitteluasioihin tarvitaan työvoimaa toukokuun alusta vuoden loppuun.

SOSIAALI- JA TERVEYSYKSIKKÖ

Sosiaali- ja terveysyksikkö toteuttaa talou- dellisia reunaehtoja johtajan antamien

ohjeistusten mukaan. Esim. matkustusta on vähennetty minimiin ja kokoukset toteutetaan videon välityksellä aina kun vain on mahdollista. Avoinna olevat ja vapautuvat virat (aluehallintoylilääkäri ja ylitarkastaja) pyritään täyttämään.

Sosiaalihuollon ryhmän ylitarkastaja toimii sosiaali- ja terveysyksikön päällikkönä 50 % työajasta ja 50 % on suunnattu substanssitehtäviin. Pohjanmaan maakunnan alueella valvontojen määrä on huomattavan korkea ja henkilöstöresurssit vähäiset.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Aluehallintovirasto valvoo, että kaikkien ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköiden valvontasuunnitelmat on laadittu ja lautakunnissa hyväksytyt. Aluehallintovirasto käsittelee ympäristöterveydenhuollon järjestämiseen kohdistuvat kantelut ja tarvittaessa selvittää tilanteita valvonnallisesti.

Aluehallintovirasto kokoaa ja laatii vuosittain yhteenedot talous- ja uimaveden tarkkailutiedoista. Terveydensuojelu- ja tupakkalain mukaisten valvontasuunnitelmien toteutumisesta laaditaan yhteenedot Valviralle.

Aluehallintovirasto järjestää työkokouksia ja koulutustilaisuuksia. Työkokousten aiheina ovat elintarvikevalvontaan, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontaan sekä terveydensuojeluun liittyvät kysymykset.

Kuntien vastuulla olevan elintarvikevalvonnan toimeenpanoa valvotaan arvioimalla kunnallisen elintarvikevalvonnan vaatimuksenmukaisuutta sekä arvioimalla kuntien valvontasuunnitelmia ja niiden toteutumista.

Aluehallintovirasto valvoo, että kaikki alueen valvontayksiköt toimittavat raportin elintarvikevalvonnan ja eläinten terveyden ja hyvinvointivalvonnan toteutumisesta (ns.

VASU- raportti) aluehallintovirastoon muiden ympäristöterveydenhuollon sektorikohtaisten valvonta- ja tutkimustietojen lisäksi.

Aluehallintovirasto huolehtii, että muiden viranomaisten tai kansalaisten aluehallintoviranomaisen tietoon saattamat epäilyt eläinsuojelusäädösten rikkomisesta tutkitaan tekemällä eläinsuojelutarkastus. Pääsääntöisesti aluehallintovirasto määrää kunnan virkaeläinlääkäriin tarkastuksen tekijäksi. Eläinlääkintähuoltolain 6 §:n mukaisesti aluehallintovirasto osallistuu valvontaan myös oma-aloitteisesti tai paikallisen valvontaviranomaisen pyydettä tehtävien siirtämistä ns. kriittisissä eläinsuojelutapauksissa. Aluehallintovirasto huolehtii sille eläinsuojelulaissa säädetyistä lupahallinnosta ilman viivytyksiä ja eläinsuojelusäädösten edellyttämien ilmoitusten kirjaamisesta tietojärjestelmiin.

Täydentävien ehtojen valvontaan liittyvät otantatarkastukset ja vierasainenäytteet toteutetaan kaikilla otantatiloilla. Muut valtakunnallisen otannan EU- eläinsuojelutarkastukset toteutetaan mahdollisimman kattavasti resurssien puitteissa.

Aluehallintovirasto huolehtii uuden eläintautilain toimeenpanosta ohjaamalla kunnaneläinlääkäreitä ja toimeenpanemalla läänineläinlääkäriin tehtävät. Aluehallintoviraston valmiussuunnitelma helposti leviävien eläintautien varalta päivitetään ja toimitetaan Eviraan. Järjestetään koulutusta valmiuseläinlääkäreille ja osallistutaan yhteistyötahojen järjestämiin valmiusharjoituksiin.

Ympäristöterveydenhuollon erityistilanteisiin varaudutaan varmistamalla, että kaikilla yhteistoiminta-alueilla on ympäristöterveydenhuollon erityistilanteiden varautumissuunnitelmat. Tilavalvonta- ja lupafoorumi on tärkeä yhteistoiminnan ja yhteensovittamisen foorumi.

POIKKIHALLINNOLLISEN, ASIAKAS- LÄHTÖISEN TOIMINNAN PAINOPISTEET JA TOIMINTASUUNNITELMA 2015

ELINKEINOVALVONTAYKSIKKÖ

Poliisin, ulosotto- ja veroviranomaisten sekä pelastus-, terveydensuojelu-, työsuojelu- ja rakennusvalvontaviranomaisten ja kuntien kanssa tehdään lupaprosessissa yhteistyötä, joka on pääosin vakiintunutta. Myös kenttävalvontaa tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä poliisin, vero-, pelastus-, tulli-, ja työsuojeluviranomaisten sekä Valviran kanssa.

OIKEUSTURVAYKSIKKÖ

OKT-vastuualueen kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä opetustoimen oikeusturvasasioissa. Oikeusturvayksiköstä osallistutaan opetustoimen oikeusturvaan liittyvien koulutusten järjestämiseen ja kouluttajina toimimiseen.

SOSIAALI- JA TERVEYSYKSIKKÖ

Terveydenhuollon valvontaa suoritetaan valvontaohjelman mukaisesti sekä yhteydenottojen perusteella ja tulossopimuksen mukaisesti pyritään saavuttamaan 10 % tarkastustavoite. Yksityisen terveydenhuollon lupakäsittelyssä pyritään pääsemään 2 kuukauden tavoiteaikaan. Valviran kanssa tehdään jatkuvaa yhteistyötä.

Sosiaalihuollon ryhmä toteuttaa valvontaa tulossopimuksen (10 %) ja yhteydenottojen perusteella. Tulossopimuksen mukaisesti pyritään suorittamaan kunnallista valvontaa, uuden mallin mukaisesti ohjauksen ja yhteistyön merkeissä sosiaalihuollon kentällä, lisäksi yhteistyötä tehdään kuntien kanssa uuden mallin mukaisesti, yhteisillä tapaamisilla, ohjauksikäynneillä ja koulutuksella.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON YKSIKKÖ

Ympäristöterveydenhuollossa kunnallisten valvontayksiköiden arviointi- ja ohjauksikäynnit laajennetaan koskemaan elintarvikevalvonnan lisäksi myös muita ympäristöterveydenhuollon sektoreita (terveydensuojelu, kuluttajaturvallisuus, eläinsuojelu, eläintaudit, eläinlääkintähuolto). Prosessissa arvioidaan kunnan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmat sekä niiden toteumat sekä tehdään valikoituja sektorikohtaisia tarkastuksia. Arviointien perusteella annetaan palautetta ja toimintaa kehitetään yhdessä virkamiesten kanssa. Alku- ja loppukokouksissa on mukana paitsi virkamiehiä myös kunnallisia luottamusmiehiä. Käsitellään kunnan toimintaan kohdistuvat kantelut.

Ympäristöterveydenhuollon yksikössä jatketaan EU-otantatarkastuksissa yhteistyötä ELY-keskusten tarkastajien kanssa ja toimivaa verkostoyhteistyötä muiden aluehallintovirastojen kollegoiden sekä keskusvirastojen ja ministeriöiden virkamiesten kanssa.

Yhteistoimintaa jatketaan ja kehitetään poliisin kanssa eläinsuojeluasioissa yhteisillä koulutuksilla ja kokouksilla.

Ympäristöterveydenhuollossa jatketaan verkostoyhteistyötä Tilavalvonta- ja lupafoorumissa. Korostetaan informaatio-ohjauksen merkitystä ja otetaan vastaan eri tahojen luentopyyntöjä.

YHTEISÖLLISYYDEN JA UUDEN TOIMINTAKULTTUURIN VAHVISTAMISEEN LIITTYVÄT TOIMET

ELINKEINOVALVONTAYKSIKKÖ

Vuoden 2015 aikana kiinnitetään erityistä huomiota tilapäisiin anniskelutapahtumiin. Virasto tavoittelee yhteistyötä

tapahtumanjärjestäjien ja anniskeluelinkeinon etujärjestöjen kanssa, jotta alkoholilainsäädännön tavoitteet tulisivat asianmukaisesti huomioiduiksi anniskelu-tapahtumissa. Samalla pyritään viestimään myös suurelle yleisölle siitä, että turvallisten ja viihtyisien tapahtumien järjestäminen on sekä elinkeinon että viranomaisten tavoitteena.

Sähköisen seutulausunnon käyttöä on tarkoitus edelleen laajentaa vuoden 2015 aikana. Lisäksi pyritään lisäämään anniskelupaikkojen lähiympäristön ja paikallisten toimijoiden kuulemista anniskelulupahakemusta käsiteltäessä. Alkoholielinkeinon omavalvontaa tukevaa tarkastustoimintaa kehitetään edelleen ja toiminta vakiinnutetaan osaksi alkoholihallinnon perustoimintaa.

Oppilaitosten pyyntöihin jakaa tietoutta alkoholilainsäädännöstä ja alkoholiviranomaisen toiminnasta pyritään vastaamaan resurssien sen salliessa.

OIKEUSTURVAYKSIKKÖ

Kehittämiskohteita vuonna 2015 ovat yksikkökokousten kehittäminen, yhteistyön kehittäminen valvonnan ja kanteluasioiden välillä sekä yhteistyön lisääminen eri yksiköiden ja toimipisteiden välillä entisestään.

SOSIAALI- JA TERVEYSYKSIKKÖ

Yksityisen terveydenhuollon lupahallinnon keskimääräinen käsittelyaika pyritään saamaan tulossopimuksen mukaiseksi. Tarkastuskäyntien määrää pyritään lisäämään aikaisempiin vuosiin nähden. Yhteistyö Valviran kanssa tulee olemaan säännöllistä.

Yksityisen sosiaalihuollon lupahallinnon käsittelyajat pyritään pitämään tulossopimuksen mukaisena. Tarkastuskäyntien määrä sosiaalihuollon ryhmässä on sovittu

keskimäärin 3 tarkastusta per ylitarkastaja, tällä saavutetaan 10 % tulostavoite.

6.2 TYÖSUOJELU

VALVONTATOIMINTA JA SEN KEHITTÄMINEN

Vastuualueen valvonnan kohteena olevat toimialat on sovittu runkosuunnitelmassa 2012–2015. Runkosopimuskaudella valvonta kohdennetaan työelämän pelisääntöjen valvonnan ja työurien pidentämisen osalta valvontasuunnitelmassa todetuille toimialoille.

Vuonna 2015 jatketaan hanketyypistä valvontaa. Toimintayksikkörakenne säilyy edelleen siten, että jokaisen toimintayksikön päällikkö vastaa ennalta sovittujen hankkeiden toiminnan suunnittelusta, toteuttamisesta sekä seurannasta yhdessä hankevastaavan ja hankeryhmien kanssa.

Työsuojelun aluehallinnon kehittämissuunnitelmien muutoksiin varaudutaan vuoden 2016 alusta lukien. Tavoitteena on keskittää valtakunnallisesti valvonnan tehtäviä aikaisempaa tehokkaamman toiminnan mahdollistamiseksi.

Vuonna 2015 siirrytään myös valtakunnalliseen työsuojelun vastuualueiden yhteiseen puhelimitse tapahtuvien asiakasaloitteiden vastaanottamiseen ja valvonnan toteuttamiseen.

TYÖSUOJELUVIRANOMAISEN VALVONTATOIMINTA

Työelämän pelisääntöjen valvonnan osat alueita ovat harmaan talouden valvonta, työsuhteiden valvonta, työaikalupien valvonta sekä ajo- ja lepoaikasääntöjen valvonta. Harmaan talouden valvonta käsittää työsuhteen

minimiehtojen noudattamisen sekä ulkomaisen työvoiman valvonnan.

Aluehallintoviraston sisällä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa tehdään POL-vastualueen kanssa, jotta varmistetaan että lakisääteinen työterveyshuolto myös käytännössä toteutuu mahdollisimman monella työpaikalla ja harmaan talouden toiminta majoitus- ja ravitsemisalalla kaventuu.

Työurien pidentämiseen tähtäävän valvonnan painopisteessä ovat asiakasväkivallan uhan hallinta, haitallisen häirinnän valvonta, työn muiden kuormitustekijöiden valvonta, käsin tehtävien nostojen ja siirtojen valvonta, toistotyön valvonta, tapaturmien torjunnan, kemikaalien turvallisen käytön sekä kosteus- ja homeongelmien valvonta.

Aluehallintoviraston sisäistä yhteistyötä hyödynnetään, kunkin toimivaltuuksien ja tulostavoitteiden suuntaisesti siten, että asiakasväkivallan uhka vähenee ja työhyvinvointi lisääntyy hoito- ja hoiva-alan työpaikoilla. Kosteus- ja homevaurioiden ongelmat pyritään saamaan parempaan hallintaan erityisesti kunta-alan työpaikoilla esim. päiväkodeissa, kouluissa ja sairaaloissa.

Tulossopimuksen mukaisesti asiakaskysyntään vastataan sovittuja määräaikoja sekä ministeriön ja vastualueen ohjeita noudattaen.

TYÖSUOJELUN VASTUUALUEIDEN TUKIPALVELUYKSIKÖ

Työsuojelun vastualueiden tukipalveluyksikkö (TUPA) vastaa työsuojelun vastualueiden yhteisestä viestinnästä ja julkaisuista, henkilöstön valvontaan liittyvästä koulutuksesta, tapaturmaselostusrekisteristä, valvontaa tukevien tietokantojen ja rekisteritietojen ylläpidosta ja työsuojelunäyttelystä.

VIESTINTÄ JA SIDOSRYHMÄYHTEISTOIMINTA

Vastualueen ulkoisen viestinnän tavoitteena on tehdä hallinnon toimintatapoja ja tehtävää tunnetuksi sekä toimia valvontatyön tukena. Toimintayksiköt suunnittelevat ja toteuttavat omaa valvontatoimintaa tukevaa viestintää hankesuunnitelmien mukaisesti. Vastualueen viestintäyhdyshenkilö tehtävänä on tukea yksiköitä tässä työssä ja toimia valtakunnallisen viestintäverkoston kontaktina.

Työsuojelulautakunta on keskeinen sidosryhmäyhteistyön foorumi. Valvontatoiminnan tavoitteet ja tulokset käydään läpi työsuojelulautakunnan kanssa ja varmistetaan, että sidosryhmillä on riittävästi tietoa valvonnan tavoitteista sekä sovitaan yhteisesti toteutettavasta toiminnasta.

6.3 YMPÄRISTÖLUVAT

STRATEGISEN TULOSSOPIMUKSEN PÄÄTAVOITTEET JA VASTUUALUEEN TALOUS- JA HENKILÖSTÖRESURSSIT

Vuosille 2014–2015 päivitetystä strategisesta tulossopimuksessa on asetettu tavoitteeksi, että vuoden 2015 aikana ympäristölupavastuualueella tehdään ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisten asioiden ratkaisuja 12 kappaletta/htv eli noin 445 kpl. Uutta toimintaa ja toiminnan muutoksia koskevat ympäristönsuojelulain mukaiset lupa-asiat tulisi käsitellä keskimäärin 10 kuukaudessa ja ympäristönsuojelulain mukaiset lupa- ja ilmoitusasiat keskimäärin 12 kuukaudessa sekä vesilain mukaiset lupa-asiat keskimäärin 9 kuukaudessa.

Ympäristölupavastuualue on VALU-projektin lisäksi saanut vuodelle 2015 luparuuhkan purkamiseen lisärahoitusta.

Aluehallintoviraston esityksessä vuodelle 2015 on asetettu ympäristölupavastuualueen lupatuloja koskevaksi tulostavoitteeksi 1 400 000 eur ja määrärahakehykseksi 2 398 000 eur.

Vuoden 2015 alussa ympäristölupavastuualueella on täytettynä 37 virkaa. Tehtävät sijoittuvat pääosin päätoimipaikkaan Vaasaan. Myös jatkossa turvataan henkilöstön riittävä ja monipuolinen osaaminen, jotta ympäristölupavastuualue voi hoitaa alueensa vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaisen luvituksen. Ympäristölupavastuualue sai vuosille 2012–2014 lisäresurssin luparuuhkaan ja erityisesti vanhojen pitkittyneiden asioiden käsittelyyn määräaikaisesti erilliseen projektiin. VALU-projektille myönnettiin jatkoaikaa vuodelle 2015 ja rahaa projektille jäi edelliseltä vuodelta 146 989 €. VM myönsi vuonna 2014 ympäristölupavastuualueelle myös lisämäärärahaa 93 000 € (+tulot) 3,5 htv:n palkkaamiseen lupien käsittelyyn. Uuden henkilöstön kouluttamisen ja kehittymisen tuen tarve jatkuu edelleen. Myös toimialaryhmissä työskentely vaatii aikaa ja asiantuntijaresursseja.

Ympäristölupavastuualueen tehtävien vaativuus työntekijätasolla on kasvanut ratkaisukokoonpanojen pienennyttyä. Lupa-asioiden käsittelyyn vaaditaan luonnontieteellinen, tekninen ja juridinen asiantuntemus. Lupakäsittelyssä tarvittavaa asiantuntemusta sekä uusimman tieteellisen tiedon ja teknologian hyödyntämistä ylläpidetään seuraamalla systemaattisesti oikeuskäytäntöä, ympäristöalan tutkimusta ja tuotekehitystä. Isoimpien toimialojen osalta vastuualueella on nimetty koordinoijat tiedon keräämiseen ja jakamiseen ja linjauspalaverien kautta yhdenmukaisuuden lisäämiseen.

POIKKIHALINNOLLISEN, ASIAKASLÄHTÖISEN TOIMINNAN PAINOPISTEET JA TOIMINTASUUNNITELMA 2015

Pyydetään kunnanhallituksilta ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta lausunnot jokaiseen lupa-asiaan liittyen (n. 400 kpl vuodessa) ja neuvotaan kuntien ympäristöviranhaltijoita ympäristölainsäädännön soveltamisesta ympäristölupien käsittelyyn liittyvissä asioissa. Ympäristönsuojelulain mukaisiin lupahakemuksiin (n. 300 kpl vuodessa) pyydetään lausunnot myös kuntien terveydensuojeluviranomaisilta. Kuntien AVI:lle siirtämät asiat otetaan käsiteltäväksi (asioita ei palauteta). Yhteistyötä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa lisätään mm. tiedottamisen avulla. Myös asiakkaiden neuvonnassa lisätään yhteistyötä kuntien kanssa.

Neuvotaan yrityksiä ympäristölupakäsittelyyn liittyvissä asioissa, merkittävimmissä hankkeissa käytetään tarpeen mukaan ennakkoneuvottelua ja järjestetään tarvittaessa keskustelu- ja neuvontatilaisuuksia eri toimialojen edustajien kanssa.

Yhteistyötä kehitetään ja tiivistetään sekä aluehallintoviraston sisällä että muiden ympäristölupavastuualueiden ja alueen ELYjen kanssa. Luvittaja – valvoja yhteistyötä lisätään yhteisten toimialakohtaisten tapaamisten kautta. Osallistutaan yhteistyössä ELY:n Ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen kanssa kuntien ympäristöviranhaltijoiden koulutuksiin. Myös asiakkaiden neuvonnassa lisätään yhteistyötä ELYjen YL-vastuualueiden kanssa. Ympäristölupavastuualue osallistuu LSSAVIn tilavalvonta- ja lupafoorumiin. Aluehallintoviraston sisällä kehitetään edelleen yhteistyötä muiden vastuualueiden kanssa, etenkin ympäristöterveydenhuollon kanssa.

Sidosryhmäyhteistyö ja tiedottaminen on aktiivista ja avointa. Yleistä neuvontaa lisätään eLUPA-järjestelmän, ohjeistuksen ja yASPA:n kautta.

VASTUUALUEEN YHTEISÖLLISYYDEN JA UUDEN TOIMINTAKULTTUURIN VAHVISTAMISEEN LIITTYVÄT TOIMET

LSSAVIn ympäristölupavastuualueen toiminnan vakiinnuttamista ja rutiinien kehittämistä voidaan pitää onnistuneena ja toiminnan kehittämistyö jatkuu edelleen. Lupien käsittelyn tehokkuutta ja tuloksellisuutta pyritään resursoinnin lisäksi lisäämään myös kehittämällä toiminnallisia työkaluja, joiden avulla voidaan optimoida lisäselvitysten ja muiden menettelyjen ajoitusta suhteessa lupaprosessiin ja luoda kriteerit asioiden käsittelyyn käsittelyjärjestyksen tueksi. Sisäisen toiminnan kehittämisen lisäksi panostetaan ympäristölupavastuualueiden yhteiseen kehitystyöhön mm. eLUPA-järjestelmän käyttöönottoon, USPA:n ja Lupatietopalvelun kehittämiseen sekä toimintamallien ja toimialaryhmien toimintaan. Toimialaryhmät laativat lupien yhtenäistämiseksi ja lupakäsittelyn jouduttamiseksi hyviä malleja lupamääräyksistä sekä tarkentavia ohjeita hakijoille lupahakemuksiin tarvittavista tiedoista. Ympäristölupavastuualue vastaa ympäristönsuojelulain mukaisen lupaprosessin toimintamallin päivittämisestä. Ympäristölupavastuualue on mukana myös ympäristölainsäädännön kehittämistyössä.

Toiminnan tilastollisen seurannan, analysoinnin ja kehittämisen avulla pyritään vastaamaan henkilöstön tarpeisiin ja tukemaan ympäristölupavastuualueen tavoitteiden saavuttamista. Toiminnan kehittämisen rinnalla tullaan panostamaan henkilöstön työ

hyvinvoinnin kehittämiseen ja jaksamisen tukemiseen, mikä on ensiarvoisen tärkeitä toimittaessa henkilöstöä kuormittavassa ruuhkatilanteessa. Virkistystoiminnan lisäksi kiinnitetään huomioita työnteon edellytysten luomiseen ja mm. työergonomiaan ja työtilojen toimivuuteen sekä työilmapiirin kehittämiseen.

Työtyytyväisyyskyselyn tulosten käsittelyssä tullaan valitsemaan keskeiset kehittämiskohteet työtyytyväisyyden kehittämiseksi. Aikaisemmin kehittämiskohteina ovat olleet mm. kehityskeskustelut.

Työilmapiirin kehittämistä varten on mm. järjestetty koko henkilöstölle retkiä ja liikunnallisia virkistäytymispäiviä. Vastaavatyypistä toimintaa tullaan järjestämään myös jatkossa. PUUHA-ryhmä ideoi ja toteuttaa koko vastuualueen henkilöstölle tarkoitettuja tapahtumia/teemapäiviä 2-3 kertaa vuodessa. Lisäksi osallistutaan koko LSSAVI:n henkilöstölle järjestettäviin virkistyspäiviin ja henkilöstön kehittämiseen liittyviin tilaisuuksiin

6.4 PELASTUSTOIMI JA VARAUTUMINEN

STRATEGISEN TULOSSOPIMUKSEN PÄÄTAVOITTEET JA VASTUUALUEEN TALOUS- JA HENKILÖSTÖRESURSSIT

Vastuualueella toteutetun tehtävien priorisoinnin ja suunnitelmallisuuden lisäämisen vuoksi pystytään aiempaa täsmällisemmin keskittymään lakisääteisten tehtävien hoitamisen lisäksi vastaamaan tulossopimuksen tavoitteiden täyttämiseen.

Pelastustoimen valvonta päästään vihdoin aloittamaan AVlen yhteisesti hyväksymän pelastustoimen valvontastrategian ja sen perusteella laadittavan toimeenpanosuunnitelman ohjaamalla tavalla. Pelastustoimen valvonnan kehittämistä varten nimettiin AVlen yhteistyöryhmä. Aluehallintovirasto tekee pelastustoimen valvontaa ja arviointia myös ennen toimeenpanosuunnitelman valmistumista. AVlen yhteiset tavoitteet ja valvonnan toimitavat varmistavat yhdenvertaisen kohtelun eri AVlen alueilla.

Pelastuslain 48 §:n mukaisten erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden suuronnettomuusharjoitusten ja ulkoisten pelastussuun-

nitelmien arviointi hoidetaan suunnitellulla tavalla. Työ tehdään tiiviissä yhteistyössä pelastuslaitosten kanssa. Aisasta raportoidaan vaaditulla tavalla SM:lle, joka raportoi edelleen EU:lle.

Alueelliset maanpuolustuskurssit toteutetaan suunnitelman mukaisesti ja niiden laatu pidetään korkeana. Kolmen alueellisen maanpuolustuskurssin lisäksi toteutetaan yksi jatkokurssi ja yksi erikoiskurssi.

Keski-Suomen maakunnan kunnille ja yhteistyötahoille suunnattu valmiusharjoitus toteutetaan yhdessä Pelastusopiston kanssa 3-4.11.2015. Valmiusharjoitukseen osallistuu laaja joukko viranomaisia, elinkeinoelämän edustajia ja kansalaisjärjestöjä. Harjoitukseen osallistuu yhtäaikaisesti myös puolustusvoimat. Yhteinen laadittava taustatilannekuva ohjaa harjoituksen suunnittelua ja toteutusta. KESKI15-harjoituksessa on edellisen vuoden harjoituksen tapaan monia erillis-selvityskohteita, joissa eri toimijat selvittävät häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikaisia järjestelyjä eri teemoista. Lisäksi muillakin LSSAVIn alueen toimijoilla on mahdollisuus harjoitella valmiilla materiaalilla (ns. omaehtoinen harjoittelu). Valmiusharjoituksen järjestämiseen osallistuu edustajia useilta vastuualueilta ja harjoitus toimii samalla henkilökunnan kouluttautumistilaisuutena.

Alueellisen varautumisen yhteensovittamisen mallia kehitetään perustamalla aluehallintoviraston alueen kattava valmiustoimikunta ja määrittelemällä samalla nykyisille alueellisille valmiustoimikunnille niille sopiva tehtäväkokonaisuus. Molempia toimijoita tarvitaan varmistamaan varautumisen yhteistyö, mahdollistamaan alueellisen tilannekuvan rakentamisessa tarvittava yhteistoiminta ja vahvistamaan kokonaisturvallisuusstrategian tavoitteiden saavuttamista.

Aluehallintoviraston oma varautuminen ja valmiussuunnittelu on varmistettu niin, että pystytään vastaamaan laajankin häiriötilanteen vaatimaan aluehallintoviraston tehtävien hoitamiseen, tilannekuvan rakentamiseen ja välittämiseen sekä toimivaltaisen viranomaisen tukemiseen tarvittaessa.

Vastuualue varmistaa normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisen yhteistoimintatavat alueellisten viranomaisten kanssa jatkamalla erityisesti alueen neljän ELY-keskuksen kanssa aloitettua säännöllistä yhteistyötä varautumisen asioissa. Tavoitteena on myös kehittää nykyistä tiiviimpiä yhteistyömuotoja mm. tilannekuvan muodostamisessa ja jakaamisessa.

Täsmennetään pelastuslaitosten ja aluehallintoviraston tehtävää kuntien valmiussuunnittelun tukemisessa. Kuntien valmiussuunnittelun kehittämiseksi aloitettuja selvitystehtäviä ja tutkimusta jatketaan.

Käytävissä olevat talous- ja henkilöresurssit eivät mahdollista kaikkien pelastustoimen valvonnan lakisääteisten tehtävien toteuttamista siinä laajuudessa kuin ne vastuualueella koetaan tärkeäksi. Varautumisen ja valmiussuunnittelun resurssi on ollut kapea, mutta osaamista on kehitetty ja vastaaminen tehtävään kokonaisuutenaan on parantunut. Vastuualueella jatketaan eri tehtävien varamiesjärjestelmän kehittämistä, jotta kyetään vastaamaan tarpeisiin ja kysyntään mahdollisimman hyvin kaikissa tilanteissa. Minimitavoitteena on henkilöstösuunnitelman mukaisen 8 viran täyttäminen lähitulevaisuudessa.

POIKKIHALLINNOLLISEN, ASIAKSLÄHTÖISEN TOIMINNAN PAINOPISTEET JA TOIMINTASUUNNITELMA 2015

Poikkihallinnollinen, asiakaslähtöinen toiminta tapahtuu kokonaisturvallisuuden yhteistoiminnan sateenvarjon alla. Viranomaisten, elinkeinoelämän, huoltovarmuusorganisaation ja järjestösektorin kanssa selvitetään edelleen aluehallintoviraston alueen varautumis- ja pelastustoimen koulutuksen tilaisuudet samoin kuin valmiusharjoitukset ja suuronnettomuus-harjoitukset. Tavoitteena on antaa aluehallintovirastolle kuva kaikista alueella tehtävistä varautumisen tehtävistä, jotta AVI voi kehittää edelleen omaa toimintaansa suhteessa alueen toimijoihin. AVIn on kyettävä esittämään omat tehtävänsä selkeästi kunnille ja ministeriöille, toimittava yhteen horisontaalisesti, jotta toiminta häiriötilanteissa voidaan saada niin tehokkaaksi kuin sen täytyy olla. Kahdella paikkakunnalla toteutettavaa häiriötilanteisiin liittyvien suunnitelmien yhteensovittamisen selvitystä jatketaan ja saatetaan päätökseen kuluvana vuonna.

VASTUUALUEEN YHTEISÖLLISYYDEN JA UUDEN TOIMINTAKULTTUURIN VAHVISTAMISEEN LIITTYVÄT TOIMET

Vastuualue on ottanut sovitulla tavalla vastattavakseen varautumisen yhteensovittamisen aluehallintoviraston sisällä. Tehtävä on jaettu nyt kolmeen osatehtävään; valmiussuunnitelman tekeminen, henkilöstön kouluttaminen ja tilannekuvatoiminnon luominen ja harjoittelu. Tavoitteena on aluehallintoviraston tehtävien jatkuvuuden varmistaminen häiriötilanteissa ja sitä kautta omalta osaltaan kuntalaisten hyvinvoinnin ja turvallisuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa.

Vastuualue toteuttaa peruspalvelut, oikeusturva ja luvat –vastuualueen kanssa erikseen sovittavalla tavalla aluehallintoviraston ja kunnallisten toimijoiden tehtävien

yhteensovittamisen valvontatehtävien tehostamiseksi ja ylimääräisen työn vähentämiseksi. Kyseeseen tulevat mm. poistumisturvallisuuteen liittyvä yhteensovittaminen ja muut mm. koulutukseen liittyvät tehtävät.

Vastuualueen henkilöstö havainnoi uusia kehittämiskohteita sekä aluehallintoviraston sisällä että toimintaympäristössään ja kehittää toimitapojaan vastaamaan toimintaympäristön muuttuneita vaatimuksia. Vastuualue jäntevöittää sidosryhmäyhteistyötään ja varmistaa yhdenvertaisen palvelun yhteistyötoimijoiden kanssa. Vastuualue antaa puhelinneuvontaa niin pelastuslaitoksille, yrityksille kuin kuntalaisillekin.

6.5 RUOTSINKIELINEN OPETUSTOIMEN PALVELUYKSIKKÖ/ SVENSKA ENHETEN FÖR BILDNINGSVÄSENDET

EKONOMI- OCH VERKSAMHETSPLAN 2015

Svenska enheten har 13 årsverken fördelade mellan Vasa, Åbo och Helsingfors. Under våren avgörs det om de svenska dagvårdsärendena inom RFV överförs till svenska enheten från augusti 2015. För att kunna ta över uppgiften krävs en god planering inom enheten och ett gott samarbete med OKT-ansvarsområdena. Under våren bygger enheten upp strukturer och inhämtar nödvändig kunskap inom området.

Enheten har anställt en IKT-pedagog för att utveckla arbetsmetoderna inom enheten och för att skapa nya innovativa koncept inom fortbildningen. Enheten kommer under 2015 att öka samarbetet med högskolornas forskning inom olika områden såsom elevhälsa och livslång vägledning.

RÄTTSSKYDDSÄRENDEN

Inkomna besvär och klagomål behandlas inom givna tidsramar. Ifall dagvårdsärendena överförs till svenska enheten kan volymerna av rättsskyddsärenden öka från hösten 2015.

FORTBILDNING OCH INFORMATIONSTYRNING

Fortbildningen år 2015 verkställs enligt uppgjord plan och enheten strävar efter jämlikhet i fortbildningsverksamheten. Svenska enheten fortsätter satsa på förebyggande verksamhet genom informationsstyrning. Under 2015 görs en speciell satsning på dagvård samt fria bildningen och grundläggande konstundervisning som målgrupp. Elev- och studerandevård samt lässtimulerande projekt i samarbete mellan skolor och bibliotek är fortsättningsvis aktuella teman.

SÄKERHET OCH BEREDSKAP

Enheten deltar i de övningar som ordnas och fortsätter att utreda enhetens och personalens roll i beredskapsärenden. Fortbildning inom säkerhetsfrågor ordnas regionalt.

PROGRAMMET KUNNIG

Ansökan ordnas i februari-mars och finansieringsbesluten görs i mars. Eftersom programmet börjar lida mot sitt slut ligger tyngdpunkten på målet att göra de utvecklade modellerna för verksamheten och strukturerna permanenta. En projektträff för Kunnig-projekten ordnas under våren.

EU:S STRUKTURFONDSÄRENDEN

Under strukturfondsperioden 2014-2020 är enheten representerad i nationella styrgrupper för programmen inom enhetens substansområde. Enheten är också med i

grupper som beslutar om beviljande av projektmedel på regional nivå. Under våren planeras en innovationsdag för alla svenska projektaktörer. Dagen ordnas i samarbete med de NTM-centraler som handlägger svenska projekt.

LIVSLÅNG VÄGLEDNING

Enheten koordinerar och utvecklar vägledningsnätverken i Svenskfinland genom de regionala ELO-grupperna och i samarbete med NTM-centralerna. Enheten deltar i det nationella utvecklingsarbetet inom ramen för ELO-gruppen. Enheten är representerad i Nordiskt nätverk för vuxnas lärande (NVL) enligt skilt avtal. Enheten har inlett ett aktivt samarbete med region Västerbotten kring livslång vägledning. Genom detta planeras ett Interreg-projekt som är starkt kopplat till forskning inom området både i Finland och i Sverige.

BIBLIOTEKSÄRENDEN

Enheten ordnar fortbildning för bibliotekspersonal och initierar olika utvecklingsprojekt. Behovet av informationsstyrning har ökat och det ger enheten god insyn i biblioteksområdet och en helhetsbild av verksamheten. Enheten följer upp och främjar tillgången till och kvaliteten på bibliotekstjänster för den svenskspråkiga befolkningen. Enheten sammanställer och informerar om verksamhetsstatistiken för biblioteken i svensk- och tvåspråkiga kommuner och ger utlåtanden om statsunderstöd inom biblioteksväsendet. Enheten upprätthåller kontakt till nordiska nätverk och bibliotek och bistår ministeriet i nordiskt samarbete, bland annat i redaktionen för tidskriften Scandinavian Library Quarterly.

ÅTGÄRDER FÖR ATT FÖRSTÄRKA ENHETENS GEMENSKAP OCH EN NY VERKSAMHETSKULTUR

Enheten arbetar under år 2015 med åtgärder för att förbättra informationsgången och har utsett en processansvarig för enhetens interna och externa information. Målsättningen är att uppgöra en informationsstrategi. Svenska enheten har valt välmående som genomgående tema år 2015 för att stöda personalens ork i arbetet och hälsa.

6.6 OPETUS- JA KULTTUURITOIMI –VASTUUALUE

STRATEGISEN TULOSSOPIMUKSEN PÄÄTAVOITTEET JA VASTUUALUEEN TALOUS- JA HENKILÖSTÖRESURSSIT

Opetus- ja kulttuuritoimi -vastuualueen päätehtävät liittyvät hyvinvoivan yhteiskunnan ja tasa-arvoisen yhteiskunnan ydinprosesseihin.

OPETUSTOIMI

Aluehallintovirasto edistää opetustoimen henkilöstön ja varhaiskasvatuksen henkilöstön ammatillista osaamista sekä valtakunnallisten koulutuspoliittisten tavoitteiden toteutumista alueen tarpeet huomioon ottaen lyhytkestoisilla koulutus- ja informaatiotilaisuuksilla.

Aluehallintovirasto toimii valtionapuviranomaisena Osaava-ohjelman toimeenpanossa. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto tiedottaa ohjelmasta, edistää ohjelman tavoitteiden mukaisten verkostojen syntymistä ja yhteistyötä, seuraa ja arvioi hankkeiden edistymistä sekä edistää hyvien käytänteiden leviämistä alueellisesti sekä

kansallisessa yhteistyössä. LSSAVI kohdentaa alueensa OSAAVA-hankkeille 600 000 euroa.

Aluehallintovirasto tiedottaa koulutuksen kansainvälistymispalveluista ja luo koulutusta koskevia yhteistyö-mahdollisuuksia. Virasto järjestää Kansainvälisen henkilöstö-vaihdon keskuksen (CIMO) kanssa sovitun mukaisesti asiaa koskevia koulutus- ja informaatiotilaisuuksia tai –tuokioita erilaisten tilaisuuksien yhteydessä.

KIRJASTOTOIMI

Aluehallintovirasto vaikuttaa kirjasto- ja tietopalvelujen tarkoituksen mukaiseen kehitykseen alue- ja väestörakenteen kannalta ja edistää kansallisen kirjastopolitiikan keskeisiä tavoitteita. Käytännössä virasto seuraa kirjastopalvelujen saatavuutta ja laatua sekä tukee maakuntakirjastojen, seudullisten ja kuntien omaa kirjastotoimea, antaa informaatio-ohjausta ja järjestää täydennyskoulutusta, edistää asianmukaisten kirjastotilojen rakentamista ja kirjastoautojen uusimista. LSSAVI tukee kirjastojen kokeilu- ja kehittämistoimintaa myöntämällä valtionavustuksilla, yhteensä 700 000 eurolla vuonna 2015. Virasto seuraa vuosittain alueellisella tasolla kirjastotoimen tilannetta. Kirjastojen rakentamista ja kirjastoautojen hankintaa avustetaan vuosina 2015 – 2017 6 500 000 eurolla.

LIIKUNTATOIMI

Aluehallintovirasto edistää liikunnallista elämäntapaa, hyvinvointia, terveyttä, työ- ja toimintakykyä sekä osallisuutta liikuntapolitiittisin toimenpitein. Virasto hoitaa alueellisen liikuntaneuvoston kanssa liikuntapolitiikkaa ja järjestää kuntatoimijoille ja liikunnan sidosryhmille koulutusta. Virasto toimii valtionapuviranomaisena, arvioi suurten

liikuntapaikkahakemusten tärkeysjärjestyksen ja laadun valtionavun myöntämiseen liittyen OKM:lle ja myöntää vuonna 2015 yhteensä 2 000 000 euroa valtionapuna liikuntapaikkarakentamiseen.

Virasto edistää lasten ja nuorten liikuntaa myöntämällä kehittämisavustuksia, vuonna 2015 220 000 euroa, ja toteuttamalla Liikkuva koulu-ohjelmaa. LSSAVI päättää aikuisten terveysliikunnan kehittämisavustuksien ja maahanmuuttajien kotouttamiseen tähtäävien avustusten kohteista ja avustusmääristä yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Tähän tarkoitukseen on varattu 313 000 euroa. Virasto tukee työikäisten, ikääntyneiden sekä erityisryhmien terveysliikuntaa yhteistyössä muiden viranomaisten ja järjestöjen kanssa.

NUORISOTOIMI

Aluehallintovirasto toimii alueellaan valtion nuorisotyön ja -politiikan viranomaisena ja kehittäjänä. Alueellinen nuorisotoimi tukee kuntia ja muita paikallisia nuorisotyön sidosryhmiä nuorisotyössä ja -politiikassa. Tehtävänä on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Virasto osallistuu nuorisotakuun toimeenpanoon, vaikuttaa aktiivisesti lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman ja nuorisolain toteutumiseen alueella ja kehittää aluetason nuorisopolitiikkaa. Opetus- ja kulttuuritoimen nuorisotoimi osallistuu aktiivisesti myös uuden nuorisolain valmisteluun järjestämällä kuulemistilaisuuksia ja käsittelemällä lakivalmistelua koulutustilaisuuksissaan.

Virasto toimii valtionapuviranomaisena jakaen vuonna 2015 230 000 euroa valtionavusta lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman paikalliseen toimeenpanoon, 3 545 000 euroa nuorten työpaja-toiminnan ja 3 600 000 euroa etsivän nuorisotyön tukemiseen, 512 000 euroa lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoimintaan sekä järjestää näihin osa-alueisiin liittyvää ohjausta, koulutusta ja seurantaan. LSSAVI antaa runsaasti informaatio-ohjausta kunnille ja nuorisotoimen sidosryhmille ajankohtaisista nuorisotyön ja -politiikan tavoitteista, toimenpiteistä ja resursseista sekä kehittää paikallista nuorisotyötä ja -politiikkaa painottaen mm. lasten ja nuorten osallistumis-, kuulemis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämistä.

OPPILAITOS- JA PÄIVÄKOTIRAKENTAMINEN

Aluehallintovirasto edistää ja tukee koulutuksen ja päivähoidon tarpeista lähtevää oppilaitos- ja päiväkotiverkon pitkäjännitteistä kehittämistä painottaen tilojen, oppimisympäristöjen ja koulupihojen toiminnallisuutta, terveellisyttä ja turvallisuutta ottaen huomioon esteettömyyden vaatimukset, energia-taloudellisuuden ja kustannustehokkuuden. LSS AVI vastaa oppilaitos- ja päiväkotirakentamisen tehtävistä laajennetulla toimialueella, johon kuuluu oman toimialueen lisäksi myös ItaÄ-Suomen AVIn alue.

Tehtäviin kuulunut opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukainen viranomaistehtävä oppilaitosten perustamishankkeiden avustusten myöntämisessä ja rahoitussuunnitelmaesityksien laatimisessa päättyi vuoteen 2014. Virasto toimii kuitenkin edelleen valtionapuviranomaisena myöntämällä valtionavustuslain mukaisia avustuksia oppilaitosten ja päiväkotien korjaus- ja rakentamishankkeisiin sekä vastaa

valtionavustuksien maksamista ja käytön valvonnasta. Prosessi on informaatio-ohjaava ja kuntien suunnittelua tukeva. LSSAVI vastaa aiemmin myönnettyjen perustamishankeavustusten maksatuksista vuoteen 2023 saakka sekä näiden valtionosuuksien/avustusten palauttamiseen ja takaisinperintään liittyvistä tehtävistä vuoteen 2029 saakka. Virasto myös vastaa OKM:n vuonna 2014 myöntämien sisäilma- ja kosteusvauriohankkeiden avustusten käytön valvontaan liittyvien lausuntojen antamisesta.

Maksatustehtävissä vuosina 2007-2014 myönnettyjen hankkeiden maksamiseen tullaan käyttämään 13,8 milj. € vuonna 2015. Virasto voi lisäksi saada käyttöönsä erillistä avustusmäärärahaa koulujen ja päiväkotien rakentamiseen. Näistä määrärahoista eduskunta päättää vuosittain.

TALOUS- JA HENKILÖSTÖRESURSSIT

Kulttuuritoimen yksikön 11 henkilöä ja opetustoimen yksikön 7 henkilöä huolehtivat tulossopimuksessa mainituista tehtävistä mukaan lukien edellä mainittujen valtionavustusten valtionapuviranomaisen tehtävät. Kevään 2015 aikana järjestetään 30 opetustoimen, 24 nuorisotoimen, 15 kirjastotoimen ja 6 oppilaitosrakentamisen informaatiotilaisuutta (koulutus-, neuvottelutai yhteistyötilaisuutta). Osaava-ohjelmalla ja Osaava-hankkeiden ohjausryhmien toimintaa koordinoimalla tuetaan perus- ja toisen asteen opetukseen liittyvän kehittämistoiminnan alueellista – yleensä maakunnallista - yhteistyötä.

Erityisesti opetustoimen asiantuntijatasen henkilöresurssit kaipaavat tulostavoitteisiin nähden vahvistusta ja päivähoidon/varhaiskasvatuksen tehtävien hoitaminen sairauslomasta ja lisääntyneistä tehtävistä

(varhaiskasvatuksen henkilöstön täydennyskoulutus) johtuen kiireellisiä henkilöstöjärjestelyjä.

POIKKIHALLINNOLLISEN, ASIAKSLÄHTÖISEN TOIMINNAN PAINOPISTEET JA TOIMINTASUUNNITELMA 2015

Opetus- ja kulttuuritoimen vastuualue järjestää informaatio-, koulutus- ja yhteistyötilaisuuksia opetustoimen, oppilas- ja opiskelijahuollon, nuorisotoimen, työpajojen, etsivän nuorisotyön, liikuntatoimen ja kirjastotoimen johdolle sekä asiantuntijoille, asiakkaille ja sidosryhmille. Yhteistyö palveluja tuottavien kuntien ja kuntayhtymien kanssa on keskeinen osa vastuualueen toimintaa.

Opetus- ja kulttuuritoimi – vastuualue on kiinteässä yhteistyössä, opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen, muiden aluehallintovirastojen ja alueen Elekeskusten kanssa kaikkien pää-tulos-tavoitteiden osalta. Sidosryhmäyhteistyö ja verkostoituminen on keskeinen ja luonnollinen osa vastuualueen toimintaa.

6.7 ALUEHALLINTOVIRASTON JA TOIMIALUEEN POLIISILAITOSTEN YHTEISTOIMINTA

Aluehallintovirastojen ja niiden toimialueella olevien poliisilaitosten, Pohjanmaan ja Sisä-Suomen poliisilaitos, on lainsäädännön mukaan toimittava yhteistyössä asioissa, jotka koskevat:

- alueellisen varautumisen ja valmiussuunnittelun yhteensovittamista;
- alue- ja paikallishallinnon turvallisuus-suunnittelun edistämistä;

- alueen toimivaltaisten viranomaisten tukemista turvallisuustilanteiden johtamisessa ja näiden viranomaisten
- toiminnan yhteensovittamista;
- muuta alueellista viranomaisyhteistyötä poliisitoimen asioissa.

Aluehallintovirastojen ja Poliisihallituksen on toimittava yhteistyössä poliisin palvelujen alueellisen saatavuuden arviointia koskevissa asioissa. Yhteistyön järjestämisen organisoinnista ja menettelytavoista voidaan säätää valtiovarainministeriön asetuksella.

Yhteistyömuotoja kehitetään edelleen vuonna 2015.

7.LSSAVIN KANSAINVÄLISEN TOIMINNAN PAINOPISTEET 2015

LSSAVI jatkaa yhteistyön kehittämistä kansainvälistymisstrategiansa mukaisesti. Kansainvälistymistehtäviä on strategisessa tulossopimuksessa määritelty kaikille vastuualueille ja niiden osalta toimitaan tulossopimuksen linjausten mukaisesti. LSSAVI on jäsen EASTR-järjestössä (European Association of State Territorial Representatives) ja ylijohdaja on järjestön hallituksen varajäsen. Viraston aloitteesta on käynnistetty kansainvälisten uutiskirjeiden laatiminen, joita välitetään järjestön jäsenmaiden välillä. LSSAVI kehittää lisäksi kahdenvälistä ja monenvälistä yhteistyötä. Vastuualueiden osallistumista kansainväliseen yhteistyöhön kannustetaan. Kansainvälistymisen taustalla on yhteistyön toimintaa hyödyttävä lisäarvo sekä LSSAVIn lakisäätteiset tehtävät. Yhteistyön tavoitteena on kansainvälinen kokemusten vaihto ja mahdolliset yhteistyöhankkeet.